Mogelijkheden beperking overlast jaarwisseling-vuurwerk

1. Documenten

Mogelijkheden beperking overlast jaarwisseling-vuurwerk Pag. 2
Vuurwerkposter zoals deze in Heemstede gebruikt wordt. Pag. 4
Collegebericht beeld jaarwisseling 2018-2019. Pag. 5
Rapportage boa's inzake Vuurwerkoverlast 20182019 Pag. 7
Overzicht anonieme meldingen vuurwerkoverlast via internet 2018 Heemsted... Pag. 8
Memo OOV iz centraal afsteken van Vuurwerk Pag. 11
Bewonersbrief Bloemendaal inzake maatregelen tegen vuurwerkoverlast Pag. 16
Raadsvoorstel Bloemendaal iz jaarwisseling Pag. 18
Brief bgm van Haarlem aan commissie Bestuur inzake evaluatie 2018-2019 Pag. 26
Uitkomsten flitspeiling vuurwerk gemeente Velsen presentatie 7 februari Pag. 29
Opbrengst gespreksavond met inwoners gem. Velsen Pag. 42
Memo raad Velsen ter bespreking uitkomsten vuurwerktraject Pag. 45
Managementsamenvatting Haagse knallers Pag. 51
Tips bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt Pag. 62
voorbeeld affice vuurwerkvrije buurt Pag. 63

MOGELIJKHEDEN BEPERKING OVERLAST JAARWISSELING/VUURWERK.

Een aantal politieke partijen heeft op verschillende momenten vragen gesteld over de overlast rond de jaarwisseling in Heemstede.

Mede daarom is vanaf 19 december 2018 actief gemonitord op vuurwerk(overlast), zodat u een overzicht kan worden aangeboden waaruit de overlast in Heemstede blijkt en hoe daarmee is omgegaan.

Daarnaast treft u informatie aan van organisaties en gemeenten die andere maatregelen hebben getroffen om de overlast tijdens de jaarwisseling zo veel mogelijk te beperken.

Hier staat bewust *gemeente*, want ondanks de aanbevelingen van de Onderzoekraad voor de Veiligheid gaat het kabinet ook in 2019 niet over tot een landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen. https://www.onderzoeksraad.nl/nl/page/12687/onderzoeksraad-kritisch-over-maatregelen-rondom-jaarwisseling.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een databank praktijkvoorbeelden jaarwisseling van en voor gemeenten.
https://praktijkvoorbeelden.vng.nl/publiek/geavanceerd-zoeken.aspx?t=jaarwisseling.

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) heeft op zijn website 29 'hits' met betrekking tot jaarwisseling/vuurwerk.
https://hetccv.nl/zoekresultaten/?id=14053&L=0&q=vuurwerk&name=zoek

Hoe zijn verschillende gemeenten met de jaarwisseling omgegaan in 2018?
Ik verwijs naar de bijlagen, maar geef hieronder kort de verschillen weer, omdat niet iedere gemeente documentatie had om toe te sturen.
De grootte van de verschillende gemeenten speelt uiteraard ook een rol.

In *Heemstede* geldt tot op heden alleen een **verbod op het afsteken van vuurwerk** rond de kinderboerderij en in directe nabijheid van woningen met rieten daken. Aangewezen vuurwerkvrije zones vinden hun wetmatigheid in de APV.

Gemeente *Bloemendaal* heeft een inwoners meningspeiling gehouden, maar komt ook alleen uit op een **verbod op het afsteken van vuurwerk in aangewezen gebieden** (m.n. rondom woningen met rieten daken).

De verschillende maatregelen van gemeente *Haarlem* zijn terug te vinden in de brief van burgemeester Wienen aan commissie Bestuur inzake evaluatie jaarwisseling 2018-2019.

De gemeente *Velsen* heeft een enquête (flitspeiling) gehouden via Facebook "hoe beleef je vuurwerk in de gemeente Velsen? En wat zou je vinden van een vuurwerkshow?". Naar aanleiding van de uitslag van deze enquête zijn de inwoners uitgenodigd voor een debatavond.
Vervolgens is er een notitie opgesteld voor de raad waarin zij geïnformeerd worden over de stappen die zijn gezet rondom de vraag: "willen we in Velsen iets veranderen aan de manier waarop we tijdens de jaarwisseling met vuurwerk omgaan?"

Onder andere de gemeenten *Den Haag en Amsterdam* hebben naast aangewezen vuurwerkvrije zones inwoners de mogelijkheid geboden **te kiezen voor vrijwillige vuurwerkvrijezones,** de zgn. 'vuurwerkvrije buurt'. Beide gemeenten hebben hiervoor bordjes en spelregels ter beschikking

gesteld. *Amsterdam* streeft ernaar om volgend jaar het systeem om te draaien. Niet de vuurwerkvrije gebieden worden aangegeven, maar juist de gebieden waar wél nog vuurwerk mag worden afgestoken.

De gemeente *Hilversum* is één van de weinige gemeenten die al zeven jaar bijdraagt (met geld en personele inzet) aan het **organiseren van een centraal evenement**, met o.a. een vuurwerkshow. Geen documentatie voorhanden.

De gemeente *Leiden* wil de komende vier jaar stap voor stap meer vuurwerkvrije zones invoeren. Na vier jaar moet de hele gemeente vuurwerkvrij zijn. Daar tegenover staat dat er een centrale vuurwerkshow in de stad komt. Wanneer dit ingaat is nog niet bekend. Geen documentatie voorhanden.

Een apart punt van aandacht betreft het **vuurwerkafval** dat achterblijft na de jaarwisseling.
Een aantal Nederlandse gemeenten organiseert begin januari acties op dit gebied.
Soms gelijktijdig met het inleveren van kerstbomen.
Voor het vuurwerkafval wordt per kilo afval bedragen tussen een halve en een hele euro uitgekeerd, maar ook een vergoeding in de vorm van bijvoorbeeld een zwemkaartje komt voor of een loterij waar lootjes voor worden uitgedeeld.

Bijlagen:

- Vuurwerkposter zoals deze in Heemstede gebruikt wordt.
- Collegebericht: beeld jaarwisseling 2018-2019.
- Rapportage boa's inzake Vuurwerkoverlast 2018/2019.
- Overzicht anonieme meldingen vuurwerkoverlast 2018/2019.
- Memo centraal afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling, incl. bijlagen politie en brandweer.
- Bewonersbrief Bloemendaal inzake maatregelen tegen vuurwerkoverlast.
- Raadsvoorstel gemeente Bloemendaal over de keuze waarop binnen Bloemendaal het handhaven en afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling zou kunnen plaatsvinden, m.b.t. vuurwerkvrije zones/gebieden, een vuurwerkshow en procedures/middelen die hierbij van toepassing zijn.
- Brief van burgemeester van Haarlem aan commissie Bestuur inzake evaluatie jaarwisseling 2018-2019.
- Uitslag enquête (flitspeiling) gemeente Velsen.
- Opbrengst gespreksavond met inwoners over vuurwerk gemeente Velsen
- Notitie voor de raad inzake jaarwisseling en vuurwerk in Velsen.
- 'Haagse knallers' onderzoek naar opvattingen over vuurwerk en het voorkomen van overlast in Den Haag.
- Tips bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt.
- Voorbeeld affiche bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt.

Heemstede

Vuurwerk mag **alleen** worden afgestoken **op oudejaarsavond tussen 18.00 en 02.00 uur**

Heemstede wenst u een veilig nieuwjaar!

Collegebericht

Datum	10 januari 2019
Aanleiding	Informeren gemeenteraad
Onderwerp	Beeld jaarwisseling 2018 - 2019
Portefeuillehouder	Astrid Nienhuis

Beeld jaarwisseling 2018 – 2019

Vanaf 19 december is actief gemonitord op vuurwerk(overlast). Vanaf die datum was het meldformulier overlast vuurwerk op de website gereed. Op 28 december is een speciaal telefoonnummer voor het melden van vuurwerkoverlast geopend.
Onderstaand geven wij u een beknopt beeld van de jaarwisseling.

Politie
In de periode 28 december t/m 1 januari heeft de politie 13x een melding ontvangen over overlast van/door vuurwerk. Daarnaast is er ingezet op jeugdoverlast met de onderdoorgang in de Raadhuisstraat als aandachtspunt.
Tijdens nieuwjaarsnacht (31 december 00.00 uur tot 1 januari 08.00 uur) heeft politie opgetreden: 1x brandstichting, 3x overlast jeugd en 3x overlast afsteken vuurwerk.
Voor zover bekend zijn er geen vuurwerkincidenten geweest waarbij mensen gewond zijn geraakt.
Politie meldt dat de jaarwisseling in het gebied van Basisteam Kennemer Kust erg rustig is verlopen.

Brandweer
Van 31 december 15.45 uur t/m 1 januari 01.45 uur is de brandweer 6x uitgerukt.
4x voor het branden van afval (vuurwerkresten) en 2x voor brandjes in kliko's.

Gemeente
Preventief heeft de gemeente de volgende maatregelen getroffen:

- Op 11 december zijn bij Het Coornhert Lyceum, de Haemstede Barger mavo en college Hageveld Driehoeks borden geplaatst, zoals hiernaast afgebeeld.
- Op 21 december (schoolvakantie) zijn deze borden verplaatst naar de vuurwerk verkooppunten: Primera De Pijp in de Raadhuisstraat en De Roos in de Binnenweg. Voor het derde bord is een centraal punt gekozen (Coöp aan de Glipperdreef)
- Op 8 basisscholen in Heemstede heeft Halt zogenoemde vuurwerklessen gegeven. Op verzoek van de gemeente heeft Halt ingespeeld op de klachten die er vanaf eind november kwamen over geluidsoverlast vuurwerk in het Sorghbosch. Omwonenden hadden een vermoeden waar de veroorzakers vandaan kwamen. Halt heeft vervolgens twee gastlessen 'vuurwerk' verzorgd op de Haemstede Barger Mavo.
- Daarnaast is er aandacht besteed aan de jaarwisseling in de gemeentelijke advertentie, op social media en via de website.
- Vanaf oktober is door Bouw en Woningtoezicht in de vergunningen meegenomen dat de containers voor bouwafval en de dixies met ingang van 24 december van de openbare weg verwijderd moesten zijn.
- Vanaf 27 december hebben de parkeermeters een beschermkap gekregen.

In de periode van 19 december 2018 t/m 1 januari 2019 zijn er 72 meldingen ontvangen via het meldingsformulier.
De meeste meldingen zijn gedaan op 31 december tussen 15.00 – 17.00 uur.
De meldingen komen vanuit de gehele gemeente. Uit de meldingen blijkt niet wat voor vuurwerk is afgestoken. Onbekend is dus of daarbij sprake was van toegelaten (categorie 1, het hele jaar door toegelaten) of niet-toegelaten vuurwerk.
Er is een **speciaal telefoonnummer** geopend voor het melden van vuurwerkoverlast van donderdag 27 december t/m zondag 30 december tussen 08.00 – 22.00 uur, maandag 31 december van 08.00 – 18.00 uur en dinsdag 1 januari van 13.00 – 17.00 uur.
Op het telefoonnummer zijn totaal 13 meldingen ontvangen, die zijn opgevolgd. Een paar keer was sprake van vuurwerk categorie I. 27 december zijn 6 personen – na een melding van inwoners –gecontroleerd. Het vuurwerk dat zij bij zich hadden, betrof categorie 1 vuurwerk.

De **schade aan straatmeubilair** is vijf prullenbakken en enkele verkeersborden hebben het moeten ontgelden (totale schade € 3.000,--). Dit beeld is vergelijkbaar met vorige jaren.

Conclusie: Het totaalbeeld van de jaarwisseling is positief en wijkt niet af van voorgaande jaren. In totaal zijn 7 jongeren doorverwezen naar HALT en heeft er 1 aanhouding plaatsgevonden voor bezit illegaal vuurwerk. De zichtbare aanwezigheid van de boa's en de samenwerking met de politie heeft een goede preventieve werking gehad.

WARNING: 833122. Het converteren van bestand: Rapportage boa’s inzake Vuurwerkoverlast 20182019 is niet goed gegaan.

Voor dit document zijn geen credits/paginas berekend.

ANONIEME MELDINGEN VUURWERKOVERLAST 2018/2019

In de periode van 19 december 2018 t/m 1 januari 2019 zijn er via het meldpunt op internet totaal 72 meldingen binnengekomen.

Datum	Tijdstip overlast (indien vermeld)	Locatie
19.12.18	Rond 19.00	Merlenhove
		Zandvoorter Allee
		Raadhuisplein
20.12.18		Adriaan Pauwlaan
22.12.18		Ir. Lelylaan/Oude Slot
	19.45	Merlenhove/ingang Groenendaalse bos
		Bernard Zweerslaan (garageplein)
24.12.18	23.00	Haven Heemsteedse Dreef
	19.30	Troelstralaan
		Kerklaan (bij de Aldi)
27.12.18	Overdag	Hageveld
	Overdag	Merlenhove
28.12.18	Overdag	Hoek Gelderlandlaan/Brabantlaan
		Oude Spaarneweg
	Rond 21.30	Glipperdreef/Glipperweg
	Hele avond	Jo Vincentlaan
	Vanaf 21.00	Merlenhove
	23.00	Thorbeckelaan
	Hele avond	Aletta Jacobslaan
	Vanaf 17.00	Geleerdenwijk
		Troelstralaan
29.12.18	22.30	Schouwbroekerstraat
		Roosje Voslaan
	20.30	Geleerdenwijk/Van der Waalslaan
	Tussen 20.00-21.00	Langs de Leidsevaart tussen voetgangersbrug Geleerdenwijk en station Heemstede-Aerdenhout
	17.45	Jacques Perklaan/hoek Frederik van Eedenplein
	17.15	Huizingalaan
		Pelikaanlaan/Ooievaarlaan (Vogelpark)

	17.15	Vogelpark t.h.v. de Pelikaanlaan
		Willem Kloosterlaan
		Vrijheidsdreef
30.12.18	21.15	Speelplein Romeinlaan
	Hele avond	Indische buurt
		Javalaan
	20.00	Lorentzlaan
		Zandvoortselaan
		Geleerdenwijk
	Vanaf 19.30	Nobellaan
		Clivialaan
		Fietspad richting station Heemstede – Aerdenhout t.h.v. de Geniebrug
		Jo Vincentlaan/Aletta Jacobslaan
		Meerweg
		Laan van Alverna (weg ProRail)
		Zandvoorter Allee
	Rond 17.00	Provinciën wijk
		Heemsteedse Dreef
		Bilitonstraat/hoek parkeerpleintje in het midden (1
		Vrijheidsdreef/Groenendaalkade
	20.00	Oproep De Roos (2
31.12.18		Schoolplein Koediefslaan
	17.00	Einthovenlaan
	17.00	Merlenhoven
	16.00	Meer en Boslaan
	16.15	Reigerlaan
	16.15	Hoek Meerweg/Achterweg
	16.15	Zeekoetpad (fietspad langs de Houtvaart)
	16.00	Geleerdenwijk (3
	15.45	Zandvoorter Allee
	15.00	Indische buurt, Javalaan, Timorstraat
	15.00	Troelstralaan
	15.00	‘gangetje’ Troelstralaan
	14.00	Vondelkade/Camphuysenlaan
	14.00	Speelplaats Van de Waalslaan (Evenaar)
	12.30	Alb. Thijmlaan/hoek Jacques Perklaan
	09.00	Groenendaalse bos
	16.00	Hageveld e.o. (4
	16.00	Alb. Thijmlaan
	16.00	Raadhuisstraat onderdoorgang t.h.v. nr. 63 (5
	11.00	Meerweg speelveldje (Sein)
	19.30	Merlenhoven (6

01.01.19	03.30	Vechtlaan
	03.00	Zandvoorter Allee/Chrysanthemumlaan(7

Aanvullende opmerkingen.

(1 Vuurwerk blijft in de putten lang naroken en zorgt in combinatie met de riolering voor stankoverlast in de huizen.

(2 De Roos heeft op facebook de actie van vuurwerkvoorstanders geliked (30.12. om 20.00 uur 1 knal af laten gaan)

(3 Gedurende de laatste dagen van het jaar geen handhavers in de wijk gezien.

(4 31.12. om 24.00 werd er met carbid geschoten.

(5 Gedurende de laatste dagen extra veel jeugdoverlast (politie ook ter plaatse, maar haalt ook de jeugdoverlast in het algemeen aan.

(6 Melder vond 31.12. om 19.30 uur de overlast enorm en pleit voor afschaffing vuurwerk.

(7 Melder pleit voor vuurwerkvrije zones.

MEMO
Centraal afsteken van Vuurwerk tijdens de jaarwisseling

De raadsfractie van D'66 heeft tijdens de begrotings-raad 2017 geïnformeerd naar de voor- en nadelen van een geheel of gedeeltelijk vuurwerkverbod in Heemstede. De vraag werd gesteld in onderstaande passage.

> Wonen en winkelen in een duurzaam en milieuvriendelijk dorp, betekent óók dat we even goed nadenken voordat we feestelijke ballonnen gaan ophangen. Zo hebben we eerder gesproken over de wensballonnen met oud en nieuw, en voorzitter, om een andere ballon op te laten, hoe zit het eigenlijk met een geheel of gedeeltelijk vuurwerkverbod in Heemstede? Weegt de milieuonvriendelijke overlast en de impact op de veiligheid nog wel op tegen het feestelijke element? Ligt hier een kans om een collectief feestje te organiseren in onze nieuwe gezellige haven? Of gaan we ons als overheid dan te veel bemoeien met de vrijheid van onze inwoners? Een interessante discussie, die we ook binnen onze partij nog moeten voeren. Wij willen het college vragen om de voor- en nadelen hiervan op een rij te zetten, teneinde hierover komend jaar met de raad van gedachten te gaan wisselen.

Als eerste dient vermeld te worden dat het instellen van een lokaal vuurwerkverbod, waarbij het afsteken van vuurwerk in een hele gemeente wordt verboden, wettelijk nog niet mogelijk is. Hiervoor zal eerst de wet (Vuurwerkbesluit) aangepast moeten worden.
Wel is het mogelijk vuurwerkvrije zones in te stellen. Dit kan op grond van de artikel 2:73 APV:

Artikel 2:73 Gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door de burgemeester in het belang van de voorkoming van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.

Het instellen van vuurwerkvrije zones kan op plekken met kwetsbare objecten zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen, scholen of winkelgebieden. Dit kan op basis van incidenten, gevaar of klachten.

Om de openbare orde en veiligheid te waarborgen wordt er bij de jaarwisseling intensief samengewerkt met politie en brandweer. De samenwerking betreft de voorbereiding en de daadwerkelijke inzet. Deze partners is daarom gevraagd om hun mening (de voor- en nadelen) te geven over het centraal afsteken van vuurwerk en/of het instellen van vuurwerkvrije zones. Namens de politie heeft operationeel expert André Harks een overzicht van de voor- en nadelen gemaakt (bijlage 1). De clustercommandant Annette van der Sluis heeft namens de brandweer een reactie gegeven (bijlage 2).

Voor de gemeente betekent een eventuele centrale vuurwerkshow dat er een evenementenvergunning afgegeven moet worden. Deze vergunning zal besproken moeten worden in de Regionale Evenementencommissie (aanmelding voor 1 november in het jaar voorafgaand aan het evenement) en de Bestuurscommissie Openbare Orde en Veiligheid van de Veiligheidsregio Kennemerland.
Vanuit de gemeente vergt het centraal afsteken van vuurwerk personele inzet vanuit met name de afdelingen AJZ (vergunningverlening), Uitvoering Openbare Ruimte (gereed maken terrein, plaatsen hekken, geluidsinstallatie) en Bureau Handhaving (aanwezigheid van boa's in samenwerking met politie).

Het bedrijf dat de vuurwerkshow verzorgt zal een vergunning moeten aanvragen bij de Provincie. Voor de gemeente vergt een centrale vuurwerkshow daarnaast een uitgave van minimaal 20.000 euro.
Als we uitgaan van een centrale vuurwerkshow met vuurwerkvrije zones levert een eerste globale inventarisatie door de drie partijen van voor- en nadelen kort samengevat het volgende op:

Voordelen:
-meer veiligheid
-minder schade voor mens, milieu en dieren
-minder inzet nodig om vuurwerkresten op te ruimen

Nadelen:
-extra inzet gemeentepersoneel en politie met bijbehorend capaciteitsvraagstuk
-doorbreken oude traditie met mogelijke maatschappelijke onrust
-omzetderving lokale vuurwerkhandelaren
-hoge kosten centrale vuurwerkshow
-afwijkende situatie t.o.v. buurgemeenten
-mogelijk bijkomend gebruik van alcohol op openbare weg en in het verkeer

Voor wat betreft een gedeeltelijk vuurwerkverbod heeft een navraag bij de politie opgeleverd dat er in Heemstede nauwelijks klachten zijn geweest de afgelopen jaren vanuit gebieden met kwetsbare objecten. Er was tot op heden geen aanleiding vuurwerkvrije zones aan te wijzen.

Overigens is er met ingang van afgelopen jaarwisseling wel een verbod op het afsteken van vuurwerk ingesteld rond de kinderboerderij. Dit om schade voor dieren en object te voorkomen. Het verzoek hiertoe was gekomen van de beheerder van de kinderboerderij.

Het verbieden van vuurwerk of soorten vuurwerk zal eenvoudiger zijn als dit vanuit de centrale overheid gestuurd wordt (aanpassen vuurwerkbesluit. Er zal dan geen verschil zijn tussen gemeenten en het zal minder impact hebben voor het openbaar bestuur en de veiligheidsregio.

Omdat het gaat om het ingrijpen in een oude traditie is het in het kader van burgerparticipatie zinvol om burgers te betrekken bij de discussie over vuurwerkvrije zones en/of het centraal afsteken van vuurwerk. De meningen in Nederland zijn namelijk over dit onderwerp verdeeld. In december 2016 heeft het programma EenVandaag laten onderzoeken hoe het publiek hierover denkt. Uit het onderzoek kwam naar voren dat 60% van de Nederlandse bevolking voor een algeheel vuurwerkverbod is met als alternatief een centrale vuurwerkshow en dat 77% het toejuicht als er vuurwerkvrije zones in hun gemeente zouden worden ingesteld.

De consequenties en waardering van een centrale show zouden middels een pilot uitgetest kunnen worden op een ander moment in het jaar. Bijvoorbeeld tijdens Koningsdag of tijdens de toekomstige opening van Havendreef. Deze pilot zal dan meer inzicht kunnen geven in de benodigde capaciteit van gemeente, politie en brandweer en de kosten van een vuurwerkshow.

Een pilot op Koningsdag is wellicht interessant omdat er dan samenloop is met andere evenementen en dan met name de capaciteitsvraag indringender aan de orde komt.

Bijlage 1

Betreft : **Overzicht voor- en nadelen centraal afsteken vuurwerk binnen gemeente Heemstede**
Aangeboden aan : **Burgemeester en AOV**
Aangeboden door : **Andre Harks operationeel expert politie.**

Vanwege vragen i.v.m. de ontwikkeling van een toekomstvisie omtrent de jaarwisseling en de wijze van vuurwerk afsteken binnen de gemeente Heemstede is ook aan de politie gevraagd te komen met een overzicht van voor en nadelen ten aanzien van dit onderwerp.
Gelet op de actuele opinie omtrent een algeheel verbod op consumenten vuurwerk ligt het niet voor de hand dat naast het centraal afsteken van vuurwerk (professioneel) geen consumentenvuurwerk / illegaal meer zal worden afgestoken.

In onderstaand overzicht volgt de uitkomst van de uitkomsten hiervan bezien vanuit politieperspectief waarbij openbare veiligheid en leefbaarheid, naast ander genoemde items, belangrijke factoren zijn. Vanzelfsprekend is dit een voor uitbereiding vatbare opsomming.

CENTRAAL AFSTEKEN VUURWERK	
Voordelen	**Nadelen / overdenkingen**
• Beter overzicht voor handhavers (politie en handhavers gemeente) i.v.m. door concentratie evenement binnen gebied. • Verbeterde veiligheid bij gecontroleerd afsteken van evenementenvuurwerk. • Overlast (ook geluid) beperkt zich tot het aangewezen gebied. • Tijdsfactor is te beïnvloeden door vooraf te stellen voorwaarden • Activiteiten zijn beter controleerbaar op aangewezen locatie. Door tijdig signaleren toenemende spanning kan eerder ge-de-escaleert worden. • Minder kans op letselongevallen. • Vergunning voorschriften ikv regulering evenement en stellen van de gewenste normen • Door geschikte locatie afsteken vuurwerk verminderde overlast in en rond woonkernen. • Schade aan gebouwen / woningen enz. wordt teruggedrongen • Vervuiling bepekt zich tot aangewezen locatie • Verbeterde veiligheid voor hulpdiensten. (geweldsincidenten i.c.m. vuurwerkgooien) • Overlast in aanloop naar de jaarwisseling kan verminderen. • Veiligheidsgevoel inwoners verbetert bv ouderen. • Verbeterde situatie voor huisdieren.	• Handhaving van vuurwerkovertredingen vraagt capaciteit van politie en handhaving op een moment dat daarop al druk ligt. • Bezoekers van het evenement verplaatsen zich daar naar toe met vervoermiddelen. Risico op rijden onder invloed is juist die nacht verhoogd. • Handhaving van afsteken van legaal en illegaal vuurwerk zal een blijvend gegeven zijn omdat het niet reëel lijkt dit fenomeen volledig te kunnen uitbannen. Dit betekent extra inzet van politie en handhaving i.c.m. centraal afsteken vuurwerk. <u>Dit lijkt een van de grootste knelpunten voor de politie.</u> • Nevenactiviteiten evenement vragen aandacht ikv veiligheid en openbare orde. (bv alcohol op straat) • Planvorming en scenario denken vooraf in aanloop naar vergunningverlening moet goed op orde zijn. • Horeca ondernemers ondervinden wellicht nadeel indien publiek zich verplaatst naar het evenement op de centrale locatie. • Afbreuk doen aan een oude traditie waar veel mensen nog steeds achter staan. • Sancties en beleid hieromtrent moeten passend zijn voor overtredingen en ondersteunen handhaving. • Toename van handel en transport illegaal vuurwerk? • Invulling randvoorwaarde (algeheel verbod op afsteken vuurwerk) ligt niet voor de hand op korte termijn. • Duidelijke samenwerkingsafspraken tussen politie en handhaving gemeente van belang. • Effecten hiervan als omliggende gemeenten dit anders inrichten?

Bijlage 2

Reactie Brandweer:

Bijgaande vraag heb ik uitgezet in onze organisatie bij het Stafbureau. De vraag die bij ons intern rijst is of dit advies specifiek geldt voor de Gemeente Heemstede of ook voor alle gemeenten in Kennemerland. Wil je een advies voor alle gemeenten in Kennemerland dan is de route om dit via de bestuurscommissie te laten lopen.

Voor wat betreft je vraag over Heemstede is de reactie als volgt:
We hebben het beeld dat er door het afsteken van vuurwerk veel schade ontstaat. Dat begint vanaf start vuurwerkverkoop en loopt tot ver na de jaarwisseling door. Het door de gemeente centraal afsteken van vuurwerk, of het aanbieden van een centrale plek, zou daar een oplossing in kunnen bieden. Vraag is of dit te handhaven valt. En hoe de vuurwerkhandelaren hier mee om gaan. We weten dat de gemeente Hilversum ook een soortgelijke poging heeft ondernomen waarbij de handelaren de gang naar de rechter hebben gemaakt.

In het kort zijn we de mening toegedaan dat een initiatief van Heemstede door de brandweer gesteund kan worden en dat de argumenten van de politie ook voor ons gelden.

Met vriendelijke groeten
A. van der Sluis

Clustercommandant
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

E: avandersluis@vrk.nl
T: 023 - 567 4021
M: 06 – 2563 9147

Adrianahoeve 2, 2131 MN Hoofddorp
postbus 5514, 2000 GM Haarlem
www.vrk.nl

Bloemendaal

Aan de bewoner(s) van dit adres

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum	:	10 december 2018
Ons kenmerk	:	2018017272
Onderwerp	:	Maatregelen tegen vuurwerkoverlast
Bijlage(n)	:	Plattegrond vuurwerkvrije gebieden

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente Bloemendaal wil graag een veilige jaarwisseling voor iedereen. Daarom neemt de gemeente maatregelen om vuurwerkoverlast zoveel mogelijk te voorkomen. In deze brief leest u over onze aanpak.

De gemeente zet extra handhaving in tegen vuurwerkoverlast
In de week voor Oud & Nieuw lopen er extra handhavers door de gemeente. Deze handhavers staan in contact met de politie. De politie is op de avond en in de nacht van Oud & Nieuw zoveel mogelijk op straat aanwezig. Zo zijn ze bij mogelijke incidenten snel ter plaatse.

Vuurwerk mag niet worden afgestoken in de buurt van rieten daken
Het afsteken van vuurwerk is toegestaan vanaf 31 december 2018 18.00 uur tot 1 januari 2019 02.00 uur. In onze dorpen staan veel huizen met rieten daken. Vuurwerk dat in de buurt hiervan wordt afgestoken kan brandgevaar opleveren. Binnen een straal van 150 meter van een huis met rieten dak mag geen vuurwerk worden afgestoken. Daarnaast is het in de hele gemeente verboden om wensballonnen op te laten.

Vuurwerkoverlast kunt u melden
Wilt u dat de handhavers/politie actie ondernemen tegen vuurwerkoverlast, belt u dan vanaf 27 december met het meldpunt vuurwerkoverlast van de gemeente, te bereiken via nummer 06-83143109. Dit nummer is bereikbaar van 27 tot en met 30 december van 07.30 tot 22.00 uur en op 31 december van 07.30 tot 18.00 uur. Buiten deze tijden kunt u contact opnemen met de politie via 0900-8844.
In noodgevallen belt u 112.

De gemeente voert een campagne waarin we het gewenste gedrag stimuleren
Dit gebeurt via social media, advertenties in de krant en posters. Ook wordt bijgaande plattegrond ingezet, waarop staat waar vuurwerk afsteken is toegestaan en waar niet. Binnen de rode cirkels is het afsteken van vuurwerk verboden in verband met rieten daken. De plattegrond staat ook op www.bloemendaal.nl, waarbij u kunt inzoomen op uw buurt.

2018017272

De gemeente registreert vuurwerkoverlast
Op www.bloemendaal.nl kunt u de gemeente informeren over vuurwerkoverlast. De meldingen die via de website binnenkomen worden uitsluitend gebruikt voor evaluatiedoeleinden.

Een veilige jaarwisseling regelen we samen
Ik doe een beroep op u en alle bewoners van Bloemendaal. Wijst u alstublieft ook anderen op de vuurwerkregels en het verbod om af te steken in de buurt van rieten daken. Laten we er met elkaar voor zorgen dat Oud & Nieuw een feest is voor iedereen. Een feest zonder noemenswaardige incidenten, zodat iedereen veilig het nieuwe jaar kan inluiden.

Ik wens u hele fijne feestdagen en een voorspoedig 2019!

Met vriendelijke groet,

Elbert Roest,
Burgemeester van Bloemendaal

Bloemendaal

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	27 september 2018
Commissievergadering d.d.	:	13 september 2018
Commissie	:	Commissie Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder	:	Burgemeester E. Roest
Programmaonderdeel	:	101. Openbare orde en veiligheid 102001. Openbare orde en veiligheid
Registratienummer	:	2018011903
Productiedatum	:	14 augustus 2018

Onderwerp

Dit voorstel gaat over het maken van een keuze over de wijze waarop binnen Bloemendaal het handhaven en afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling zou kunnen plaatsvinden, m.b.t. vuurwerkvrije zones/gebieden, een vuurwerkshow en procedures/middelen die hierbij van toepassing zijn. Dit naar aanleiding van de op initiatief van de raad in 2017 gehouden inwoners meningspeiling.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 augustus 2018

b e s l u i t:

1. Twee extra handhavers in te huren in de periode 3 dagen voorafgaand aan de jaarwisseling tot en met nieuwjaarsdag;
2. Extra communicatie in te zetten om het bestaande beleid voldoende kenbaar te maken onder de inwoners in de gemeente Bloemendaal.
3. Een meldpunt vuurwerk in te richten ten behoeve van inwoners met vuurwerkklachten.
4. Handhaving in eerste instantie vanuit een 'opvoedkundig karakter' in te steken;
5. Tevens de handhaving en/ of opvolging af te stemmen met de (nationale) politie;
6. Een budget van 12.500, - ten laste van de flexibele algemene reserve beschikbaar te stellen ter uitvoering van het onder 1 t/m 3 vermelde en de hieruit voortvloeiende begrotingswijziging 2018 vast te stellen;
7. Een evaluatie van bovengenoemde maatregelen in het voorjaar aan de gemeenteraad aan te bieden.

De raad voornoemd, d.d.

De VVD dient amendement D (corsanummer 2018014462) in. Het dictum luidt: *Besluit: Het gehele Raadsvoorstel afsteken van vuurwerk rondom de jaarwisseling (2018011903) als volgt te laten luiden:*

1. *Twee extra handhavers in te huren in de periode 3 dagen voorafgaand aan de jaarwisseling tot en met nieuwjaarsdag;*

2. *Extra communicatie in te zetten om het bestaande beleid voldoende kenbaar te maken onder de inwoners in de gemeente Bloemendaal.*
3. *Een meldpunt vuurwerk in te richten ten behoeve van inwoners met vuurwerkklachten.*
4. *Handhaving in eerste instantie vanuit een 'opvoedkundig karakter' in te steken;*
5. *Tevens de handhaving en/ of opvolging af te stemmen met de (nationale) politie;*
6. *Een budget van 12.500, - ten laste van de flexibele algemene reserve beschikbaar te stellen ter uitvoering van het onder 1 t/m 3 vermelde en de hieruit voortvloeiende begrotingswijziging 2018 vast te stellen;*
7. *Een evaluatie van bovengenoemde maatregelen in het voorjaar aan de gemeenteraad aan te bieden.*

Amendement D wordt met 12 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen.
Het voorstel wordt, met inachtneming van het aangenomen amendement D, met 12 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Bloemendaal,
gehouden op 27 september 2018

, plv. voorzitter

, griffier

Besluit raad: aangenomen
Stemmen voor: 12
Stemmen tegen: 5
Afwezig: 2

Voorgesteld besluit

1. in te stemmen met de volgende opties A, B, C en D (bevoegdheid college);

A. Extra handhavers in te huren in december;
B. Extra communicatie in te zetten (huis-aan huis brieven in alle woonkernen voorzien van plattegronden van de totale gemeente en de desbetreffende woonkern, posters drukken en ophangen, advertenties, facebookberichten en twitterberichten plaatsen, bebording bij woonkernen;
C. De woonkern Aerdenhout aan te wijzen als gebied waar het afsteken van vuurwerk verboden is;
D. De woonkern Bloemendaal aan te wijzen als gebied waar het afsteken van vuurwerk verboden is;
2. Een budget van € 17.500,- ten laste van de flexibele algemene reserve beschikbaar te stellen ter uitvoering van het onder 1 vermelde en de hieruit voortvloeiende begrotingswijziging 2018 vast te stellen.

Aanleiding en beoogd effect

In 2017 is op initiatief van de raad onder de inwoners een meningspeiling gehouden over vuurwerk. Het college heeft toegezegd hierover een voorstel aan de raad voor te leggen.

Doel van de peiling was meer inzicht te krijgen in wat inwoners van de gemeente vinden van het vuurwerk en hoe ze omgaan met vuurwerk. Daarnaast is uitgevraagd wat inwoners als goede oplossing zien om vuurwerkoverlast te verminderen en of zij eventueel bereid zijn om hieraan financieel bij te dragen. De resultaten van deze meningspeiling vindt u in bijlage 2017022271. Hieronder vindt u een korte **samenvatting** van de resultaten. De resultaten zijn teruggekoppeld aan alle respondenten (van wie het mailadres bekend was), via de website, en via het Nieuwsblad.

Ongeveer 25% van de inwoners steekt zelf vuurwerk af. Bijna 50% van de inwoners steekt zelf geen vuurwerk af, maar geeft wel aan graag naar vuurwerk (van anderen) te kijken.

Belangrijkste conclusies uit de meningspeiling

- "De betrokkenheid van de inwoners van de gemeente Bloemendaal is uitzonderlijk hoog. Dit blijkt uit de hoge respons op het onderzoek en de moeite die men neemt om uitgebreid de vragen te beantwoorden.
- Opgeteld 75% van de inwoners steekt zelf vuurwerk af (25%) of geeft aan van vuurwerk (van anderen) te genieten (50%). Toch geeft ook bijna een derde aan niet van vuurwerk te houden.
- Driekwart van de inwoners geeft aan (soms) overlast te ervaren. Het gaat hier vooral om afval- en geluidsoverlast. Uit open antwoorden komt naar voren dat men overlast ervaart doordat vuurwerk buiten de toegestane tijden en gebieden wordt afgestoken.
- Als belangrijkste oplossingen ter bevordering van de veiligheid rondom Oud en Nieuw en vermindering van de overlast wordt strengere handhaving, een centrale vuurwerk-show en meer voorlichting genoemd. Het draagvlak voor deze oplossingen is vooral groot onder de inwoners die zelf geen vuurwerk afsteken. Inwoners die zelf ook groot vuurwerk afsteken, ondersteunen deze oplossingen veel minder. Het draagvlak voor grote financiële uitgaven voor aanpassingen van het Oud en Nieuw feest is klein."

Aanbevelingen uit de meningspeiling

- "Koppel de resultaten van het huidige onderzoek terug aan de inwoners, zo blijft de betrokkenheid behouden.
- Zorg voor meer handhaving omtrent de handhaving van het veilig afsteken van vuurwerk en afsteken binnen toegestane tijden. Dit wordt zelfs door vuurwerk-afstekers wenselijk geacht.
- Steek niet te veel (nieuwe) uitgaven in aanpassingen van het Oud en Nieuwfeest; er is geen draagvlak voor grote uitgaven vanuit de gemeente."

Type vuurwerkoverlast genoemd in de meningspeiling

- "Afval 73%
- Geluid 69%
- Schade aan natuur/milieu 54%
- (Angst voor) lichamelijk letsel door afgestoken vuurwerk 48%
- Mijn huisdieren hebben last van vuurwerk 38%
- Stankoverlast 37%
- Lichtoverlast 5%
- Angst voor brandgevaar (i.v.m. rieten dak) 5% (4% van de respondenten woont in een huis met een rieten kap)
- Afsteken buiten toegestane tijden 2%
- Materiele schade 2%
- Anders 10%"

Beoogd effect

Het college wil graag een veilige (periode rondom de) jaarwisseling voor iedereen. Daarom doet het college bovenstaand voorstel in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast. Inwoners weten door meer gerichte communicatie wat de regels zijn. Door meer en zichtbaardere handhaving verminderen naar verwachting de gevaarlijke situaties, de schade en de overlast. Het aanvullend aanwijzen door het college van de vuurwerkvrije zones/gebieden geeft meer duidelijkheid en is daardoor beter na te leven en te handhaven.

Politieke keuzeruimte

Huidige landelijke regelgeving

Landelijk is bepaald dat vuurwerk verkocht mag worden vanaf drie dagen voorafgaand aan de jaarwisseling (de zondag niet meegerekend). Het afsteken van vuurwerk is toegestaan op 31 december vanaf 18.00 tot 02.00 uur 1 januari.

Algemene plaatselijke verordening Bloemendaal 2017

Artikel 2.73 lid 1, van de Algemene plaatselijke verordening Bloemendaal 2017 kent aan het college de bevoegdheid toe om in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast plaatsen aan te wijzen waar geen vuurwerk mag worden afgestoken.
In 2.73, lid 2, staat dat het verboden is op een openbare plaats consumentenvuurwerk te bezigen als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
In artikel 2.73, lid 3, heeft de raad vastgelegd dat onder het in het tweede lid gestelde verbod is begrepen het bezigen van consumentenvuurwerk op een voor publiek toegankelijke plaats binnen een afstand van 150 meter van een woning met een dak van riet, stro of soortgelijke dakbedekking.

Andere gemeenten hebben vuurwerkvrije zones ingesteld rondom onder andere woon- en zorgcentra, ziekenhuizen en kinderboerderijen. Hilversum heeft een deel van het centrum als vuurwerkvrije zone aangewezen.

Landelijke ontwikkelingen

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) heeft een advies uitgebracht over vuurwerk.
De jaarwisseling is het gevaarlijkste moment van het jaar, zo stelt de OVV in het rapport "veiligheidsrisico's jaarwisseling".
Het kabinet heeft een aantal van deze adviezen overgenomen en een aantal niet. Op 26 juni 2018 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen. De motie betreft het creëren van een expliciete wettelijke bevoegdheid voor gemeenten om gemeenten geheel vuurwerkvrij te maken.
De invoering van deze bevoegdheid moet gepaard gaan met deskundige monitoring van het effect op letsel en schade. Samen met de VNG verkent de Minister van V&J de mogelijkheden om het afsteken van vuurwerk op lokaal niveau verder te reguleren.

Overwegingen van het college
In de meningspeiling staan drie uitkomsten centraal.
Strenger handhaven
77% van de inwoners is het ermee eens dat strengere handhaving bijdraagt aan de vermindering van de ervaren vuurwerkoverlast. 11% staat hier neutraal tegenover.
Vuurwerkvrije zones of vuurwerkvrije gemeente
51% van de inwoners ondersteunt een vuurwerkvrije -zone in de gehele- gemeente. 13% staat daar neutraal tegenover.
48% van de inwoners ondersteunt vuurwerkvrije zones in delen van de gemeente. 15% staat hier neutraal tegenover.
Centrale vuurwerkshow
62% van de inwoners is voorstander van een centrale vuurwerkshow. 13% staat hier neutraal tegenover.

Handhaving en communicatie
Verbieden zonder handhaving en communicatie is zinloos. Als u kiest voor het uitbreiden van de vuurwerkvrije zones horen handhaving en communicatie hier onlosmakelijk bij.
De wijze waarop de handhaving door de politie en huidige gemeentelijke buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) plaatsvindt, wordt jaarlijks in de Driehoek besproken. In de Driehoek worden tevens jaarlijks de beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen vastgesteld. De wijkagenten stemmen hun inzet af met de boa's. Uitgangpunt is dat in iedere gemeente een politieauto rondrijdt tijdens Oud en Nieuw. In de aanloop naar Oud en Nieuw neemt de politie vuurwerkovertredingen mee in de surveillance, gaat de politie op meldingen af en proberen wijkagenten signalen op te vangen en daar op te acteren. Het is belangrijk de handhavers en de politie goed te laten samenwerken. De huidige handhavingscapaciteit is niet voldoende om effectief te zijn in het bestrijden van vuurwerkovertredingen. Voorgesteld wordt dan ook om extra handhavingsuren in te kopen (ter indicatie 2 handhavers, 8 uur per dag gedurende 14 dagen kost circa € 7.500,-). Dit kan ook uitgebreid worden indien gewenst. De boa's kunnen flexibel worden ingezet op gewenste dagen en tijden. De extra handhavers kunnen behalve controle op vuurwerk ook de extra ogen en oren op straat zijn en toezicht houden op andere zaken. Deze extra handhaving is bedoeld voor alle kernen.

Kanttekening handhaving en communicatie
Overigens is ook met extra inzet van handhaving en extra communicatie niet te voorkomen dat er vuurwerkovertredingen plaatsvinden, maar naar verwachting nemen de excessen hierdoor wel af.

Vuurwerkvrije zones
Artikel 2.73, lid 3 van de Algemene plaatselijke verordening is voor dit voorstel overzichtelijk uitgewerkt in plattegrondjes van de gemeente als totaal en per woonkern. Zie hiervoor de bijlagen 2018011769 (kaart bestaande vuurwerkvrije zones gemeente Bloemendaal), 2018011765 (detailkaart kern Bennebroek), 2018011767 (detailkaart kern Overveen), 2018011766 (detailkaart kern Bloemendaal), 2018011768 (detailkaart kern Vogelenzang), 2018011846 (detailkaart Aerdenhout).

Uit deze plattegronden blijkt dat in grote delen van de gemeente op basis van de huidige APV geen vuurwerk mag worden afgestoken. Vooral in Aerdenhout overlappen de 150 meter grenzen/cirkels genoemd in artikel 2.73 APV dusdanig dat er vrijwel geen plek in Aerdenhout meer is waar vuurwerk mag worden afgestoken. Ook in de kern Bloemendaal is dit het geval. Vanuit de kernen Aerdenhout en Bloemendaal komen jaarlijks de meeste klachten over het afsteken van vuurwerk nabij huizen met rieten dakbedekking. Voor afstekers van vuurwerk is lang niet altijd duidelijk waar het verboden is vuurwerk af te steken. Bewoners uit deze kernen verzoeken al langere tijd om meer maatregelen.

Het college kan de omliggende delen aanvullend aanwijzen als vuurwerkvrije zone voor de overzichtelijkheid en de handhaafbaarheid, ter voorkoming van gevaar, schade of overlast, op grond van artikel 2.73, lid 1. van de Algemene plaatselijke verordening. Het college is van plan de woonkernen Aerdenhout en Bloemendaal geheel aan te wijzen. Dus ook de straten die/het gebied dat nu net buiten de 150 meter cirkels liggen/ligt.

Kanttekening vuurwerkvrije zones
Zolang het afsteken van vuurwerk blijft toegestaan, blijft het lastig om hierop te handhaven, zowel in vuurwerkvrije zones als op het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden die voor het afsteken van vuurwerk landelijk gelden.

Vuurwerkshow
Voor de gemeente betekent een eventuele vuurwerkshow dat er door de gemeente een evenementenvergunning afgegeven moet worden. Deze aanvraag wordt besproken in de Regionale Evenementencommissie. Aanmeldingen van evenementen bij de Regionale evenementencoördinator van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) dienen plaats te vinden voor 1 november van het jaar voorafgaand aan het evenement.

De aangemelde evenementen worden besproken in de Bestuurscommissie Openbare Orde en Veiligheid van de Veiligheidsregio Kennemerland. Het gaat hierbij om eventueel benodigde inzet/capaciteit die moet worden ingezet bij/rond het evenement door de politie, brandweer, Ghor, de samenloop met andere evenementen en andere openbare orde en veiligheids-aspecten die zich gedurende die periode (kunnen) voordien (binnen de –politie/ veiligheidsregio) en waar de inzet/capaciteit van de politie/brandweer/Ghor op wordt ingezet en prioriteit heeft. De BCOV adviseert/stelt vervolgens vast of een evenement kan plaatsvinden.

Vanuit de gemeente vergt het centraal afsteken van vuurwerk een personele inzet vanuit de afdelingen IOV (vergunningverlening), Beheer (gereed maken terrein, plaatsen hekken, e.d.) en Handhaving (aanwezigheid boa’s in samenwerking met politie). Het bedrijf dat de vuurwerkshow verzorgt, moet een vergunning aanvragen bij de provincie. De kosten voor de gemeente van een centrale vuurwerkshow worden geschat op minimaal € 20.000,- Een vuurwerkshow voor 2019 moet dus voor 1 november 2018 worden aangevraagd. Alle openbare orde en veiligheidsaspecten moeten in een dergelijke aanvraag worden gewogen.

Omdat de gemeente Bloemendaal uit 5 kernen bestaat, moet een keuze worden gemaakt in welke kern een dergelijke show het beste kan worden gehouden en welke locatie zou kunnen voldoen aan de grootte, opzet, effecten, etc. van een dergelijke show. De inzet van politie en (ingehuurde) boa’s, die ook actief moeten zijn in de overige kernen, moet hierop worden afgestemd.

Een vuurwerkshow laat onverlet dat het afsteken van vuurwerk elders in Bloemendaal in de vuurwerkvrije zones/gebieden kan blijven plaatsvinden en dat hierop gehandhaafd moet worden en ook capaciteit moet worden ingezet van zowel (ingehuurde) boa's als politie.

Alternatief besluit:
Het college is voornemens te kiezen voor optie A, B, C en D en de raad hierover te consulteren.

Het is ook mogelijk alles bij het oude te laten en geen wijzigingen in de gemeentelijke regelgeving aan te brengen (optie E). Daarnaast zijn de hierna onder F t/m I vermelde opties (deels onder voorbehoud, zie onder vuurwerkshow op pagina 5) mogelijk.

Opties
E Geen wijzigingen aan te brengen in de huidige gemeentelijke regelgeving en alles dus bij het oude te laten. Aan deze optie zijn geen kosten verbonden.
F Geen wijzigingen aan te brengen in de huidige gemeentelijke regelgeving maar wel extra handhavers in te huren. (2 handhavers, 8 uur per dag gedurende 14 dagen kost circa € 7.500,-)
G Geen wijzigingen aan te brengen in de huidige gemeentelijke regelgeving en het college een vuurwerkshow te laten organiseren, met inachtneming van het gestelde onder het kopje 'vuurwerkshow' op pagina 4. Hiervoor is geen budget binnen de bestaande middelen. Voor 1 november 2018 moet een vergunningaanvraag zijn ingediend. Er moet hiervoor een budget van minimaal € 20.000,- door de raad worden opgenomen in de begroting 2019.
H Een combinatie van F en G.
I in te stemmen met het voorgestelde besluit en het college een vuurwerkshow te laten organiseren, met inachtneming van het gestelde onder het kopje 'vuurwerkshow' op pagina 4 . - hiervoor is geen budget binnen de bestaande middelen. Voor 1 november 2018 moet een vergunningaanvraag zijn ingediend. –hiertoe dient een budget van minimaal € 20.000,- door de raad te worden opgenomen in de begroting 2019- en extra handhaving in te zetten/huren (2 handhavers, 8 uur per dag gedurende 14 dagen kost circa € 7.500,-)

Middelen
De totale kosten voor het gekozen uitvoeringsplan afsteken vuurwerk worden geraamd op ca. € 17.500. Zo zullen de kosten van communicatie te weten via Paspost huis- aan huis bezorgen van brieven, posters drukken, borden plaatsen bij de woonkernen, advertenties, facebook, twitter, e.d. ca. € 10.000 bedragen en de kosten voor het inhuren van twee extra boa's gedurende 14 dagen (8 uur per dag,) € 7.500.
Hiervoor is geen specifiek budget in de begroting 2018 beschikbaar en bieden overige bestaande budgetten onvoldoende ruimte. Om tot uitvoering te kunnen overgaan zal de raad moeten worden gevraagd een incidenteel budget van in totaal € 17.500 ten laste van de flexibele algemene reserve beschikbaar te stellen via verwerking in het begrotingsresultaat 2018 en de hieruit voortvloeiende begrotingswijziging 2018 vast te stellen. De flexibele algemene reserve is hiervoor toereikend. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Participatie
De gemeenteraad heeft vorig jaar het initiatief genomen voor een meningspeiling onder de inwoners. De inwoners van de gemeente Bloemendaal hebben zo hun mening kunnen aangeven.

Communicatie
Vorige jaren verliep de communicatie rondom de regelgeving van vuurwerk via social media, de website en het Bloemendaals Nieuwsblad. In enkele straten verspreidden we brieven, waarin buurtbewoners nadrukkelijk worden oproepen geen vuurwerk af te steken rondom huizen met rieten daken.

Voorgesteld wordt om dit jaar meer aan communicatie te doen door naast de bovenstaande communicatie. Huis aan huis informatiebrieven verspreiden met daarin kaarten per woonkern met de vuurwerkvrije zones/gebieden, posters drukken en ophangen, advertenties en bebording te plaatsen bij de woonkernen waar de regelgeving is gewijzigd. Er zal een persbericht worden uitgedaan.

Samenwerking (Heemstede)
In Heemstede is met ingang van 2016 een verbod ingesteld op het afsteken van vuurwerk rond de kinderboerderij. Heemstede overweegt op dit moment geen extra maatregelen voor de jaar-wisseling.

Vervolgproces/evaluatie
Indien nieuwe maatregelen worden ingezet, zal een evaluatie plaatsvinden.

Bijlagen
2017022271 (meningspeiling), 2018011769 (kaart bestaande vuurwerkvrije zones gemeente Bloemendaal), 2018011765 (detailkaart kern Bennebroek), 2018011767 (detailkaart kern Overveen), 2018011766 (detailkaart kern Bloemendaal), 2018011768 (detailkaart kern Vogelenzang),2018011846 (detailkaart Aerdenhout).

Achterliggende documenten

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

Gemeente Haarlem

Burgemeester

Aan de Commissie Bestuur

Ons kenmerk 2019047543
Datum 12 februari 2019
Afdeling Veiligheid en Handhaving
Contact Carin Hageman
Telefoon 023-5113820
E-mail chageman@haarlem.nl

Onderwerp: Evaluatie jaarwisseling 2018-2019

Geachte leden van de commissie Bestuur,

Algemeen
De evaluatie van de jaarwisseling met de samenwerkingspartners (Spaarnelanden, politie, brandweer gemeentelijke afdelingen) heeft eind januari plaatsgevonden. De algemene conclusie is dat de jaarwisseling redelijk rustig is verlopen. Het aantal incidenten en het aantal uitrukken van de brandweer is wederom afgenomen ten opzicht van de vorige jaarwisseling. De schade bedraagt meer dan € 110.000,-. Dit bedrag is hoger dan de vorig jaar (€ 84.460,-). Het verschil wordt veroorzaakt doordat er meer schade aan afvalbakken, bomen en parkeermeters is toegebracht. Bijgevoegd treft u de jaarwisselingsrapportage van de politie voor de eenheid Noord-Holland aan.

Voorbereiding
De voorbereiding van de jaarwisseling heeft plaatsgevonden in de Werkgroep Oud en Nieuw waarbij alle risico's in kaart zijn gebracht en maatregelen zijn genomen om te bewerkstelligen dat er zo weinig mogelijk incidenten kunnen ontstaan. De genomen maatregelen bestaan onder andere uit het instellen van cameratoezicht op twee locaties, de inzet van handhaving om zoveel mogelijk risicovolle objecten (containers met hout) van de openbare weg te verwijderen en het maken van een lijst voor panden die mogelijk een risico lopen. De voorzichtige conclusie is dat de voorbereiding van de jaarwisseling middels de werkgroep de afgelopen jaren heeft bijgedragen tot het verminderen van het aantal incidenten tijdens de jaarwisseling.

Vrijwillige vuurwerkvrije zones
Naar aanleiding van de afspraken in het coalitie akkoord is het aantal vrijwillige vuurwerkvrije zones uitgebreid. Deze zijn verruimd van twee naar acht zones (Spaarneziekenhuis, Vogelhospitaal Vergierdeweg, Artisklas Schoterbos, Schoterhoeve Schoterbos, Houthoeve Haarlemmerhout, Manege de Zonneruiters Van Limburg Stirumstraat, Huisdierencentrum Van Oosten de Bruijnstraat en de Janskliniek Jansstraat eo).

Op zes locaties zijn vrijwillige vuurwerkvrije zones voorzien van borden en bij twee zones (beide stadshoeves) zijn brieven verspreid. Alle locaties zijn na de jaarwisseling gevraagd naar de resultaten van het instellen van de zones. Van vier locaties is een reactie ontvangen waarvan twee positief (Vogelhospitaal en Manege de Zonneruiters). Op de andere twee locaties hebben de verzoekers geen verschil gemerkt (Janskliniek en Artisklas). Het instellen van de zones heeft tot nu toe (inclusief de investering van vorig jaar voor twee zones) € 13.740,-- gekost. Dit betreft het maken van de borden en het plaatsen en verwijderen van borden op locatie.

Feiten overzicht

- Het incidenten rapport van de politie laat een positief beeld zien. Er zijn 67 incidenten geweest (vorig jaar 81) en er zijn 2 aanhoudingen (2018: 5, 2017: 15)) geweest. Als een van de weinige grotere gemeenten in Noord Holland zijn de cijfers ten opzichte van de jaarwisseling 17-18 gedaald.(zie bijlage)
- Op de cameralocaties Floris van Adrichemlaan en Berlagelaan zijn geen incidenten geweest.
- In tegenstelling tot landelijke berichten zijn er in Haarlem geen incidenten tegen hulpverleners voorgevallen.
- Verspreid over Haarlem waren er 28 uitrukken van de brandweer waarvan 23 een relatie hadden met vuurwerk / vreugdevuren
- De Campagne om na afloop de vuurwerkresten veilig in de afvalcontainers te deponeren heeft succes gehad. De straten waren volgens Spaarnelanden schoner dan de voorgaande jaren en er zijn minder branden in ondergrondse containers ontstaan door smeulend afval.
- Door Spaarnelanden is een inventarisatie opgesteld van de schades aan parkeermeters, afvalbakken, speeltoestellen en verkeersborden. De schade te herstellen door Spaarnelanden bedraagt € 74.900. Dit bedraagt Afvalbakken € 45.000, Verkeersborden€ 10.000, Speeltoestellen € 5.000, Bomen € 12.000 en ondergrondse containers € 2.900.
- Er zijn twee parkeermeters vernield, één opgeblazen en één in brand gestoken. Beiden worden geheel vervangen materiele schade € 17.300 (kosten manuren nog niet bekend)
- Het wegdek van de Catharijnebrug heeft brandschade opgelopen mogelijk door vuurwerk. De herstelkosten bedragen ten minste € 15.000 mogelijk € 20.000
- De klachten over zwaar vuurwerk zijn toegenomen. Hierover zijn vijf schriftelijke klachten binnengekomen en tijdens de oudejaarsdag en voorgaande dagen zijn er 21 meldingen van overlast van (zwaar)vuurwerk geweest. In veel gevallen geeft de melder aan dat men voorstander is van een totaal verbod op het afsteken van vuurwerk.
- Vanaf 28 december tot en met 31 december is er een project van de afdeling Veiligheid en Handhaving geweest in samenwerking met de politie. Dit heeft geresulteerd in 8 vertredingen waarvan er twee keer een doorverwijzing naar HALT heeft plaatsgevonden en zes keer een bekeuring is uitgeschreven. Probleem bij deze aanpak is dat de jongeren op heterdaad betrapt moeten worden bij het afsteken van vuurwerk waardoor de pakkans na een melding niet zo heel erg groot is.

- Het Samenwerkingsverband Jeugd kijkt terug op een geslaagd activiteitenprogramma tijdens Oud en Nieuw. Op Oudejaarsdag hebben 60 Haarlemse jongeren meegedaan aan het voetbaltoernooi. ’s Avonds hebben 75 jongeren meegedaan aan een avondprogramma in de Kleine Ringvaart. Door de hele stad zijn medewerkers van het samenwerkingsverband de straat op gegaan om contact te maken met jongeren, hebben vuurwerkvoorlichting te geven, aansteeklonten en oliebollen uitgedeeld. In totaal is er contact geweest met zo’n 150 jongeren.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

drs. J. Wienen

Hoe beleef je vuurwerk in de gemeente Velsen? En wat zou je vinden van een vuurwerkshow?

Enquête (flitspeiling) via Facebook
1678 reacties waarvan 1600 volledig ingevuld

GEMEENTE VELSEN

Vuurwerk ...

tijdsperiode: 01-12-2018 15:58 tot 06-02-2019 23:59

Sentiment

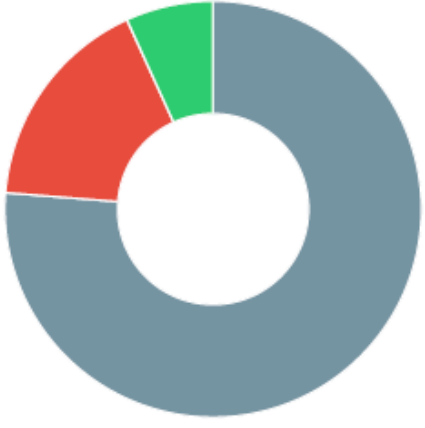

Naam	#
Neutraal	90
Negatief	20
Positief	8

Tagcloud

verspreid verkoop
snachts
zones zware troep gebied
tevoren
steek vielen
harde ouderen
veels
veranderen zullen
verbieden zoals
santpoort vuilnis steken
georganiseerde
traditie zoe gwn
veel
vuurwerkshow wel
het een zat zelf gewoon centrale
tijd show
plein vrouw
doden
vanaf
vuurwerk
uur oorlog sluit
win
handhaven
knallen vlak
zodat
mensen wij
afsteken
milieuvervuiling
vindt
straks tent vervelend
hoeft zeur wat
willen
knal mogen vonden
tentje überhaupt
schade stoppen
consumenten wendy tegenstanders
verstaat word
zonder wit toezicht
teveel

Verhouding flitspeiling man / vrouw

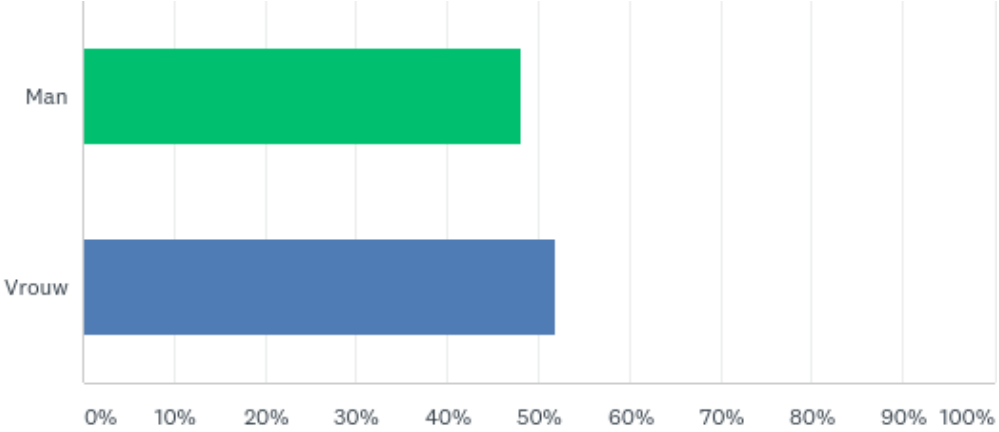

Leeftijd

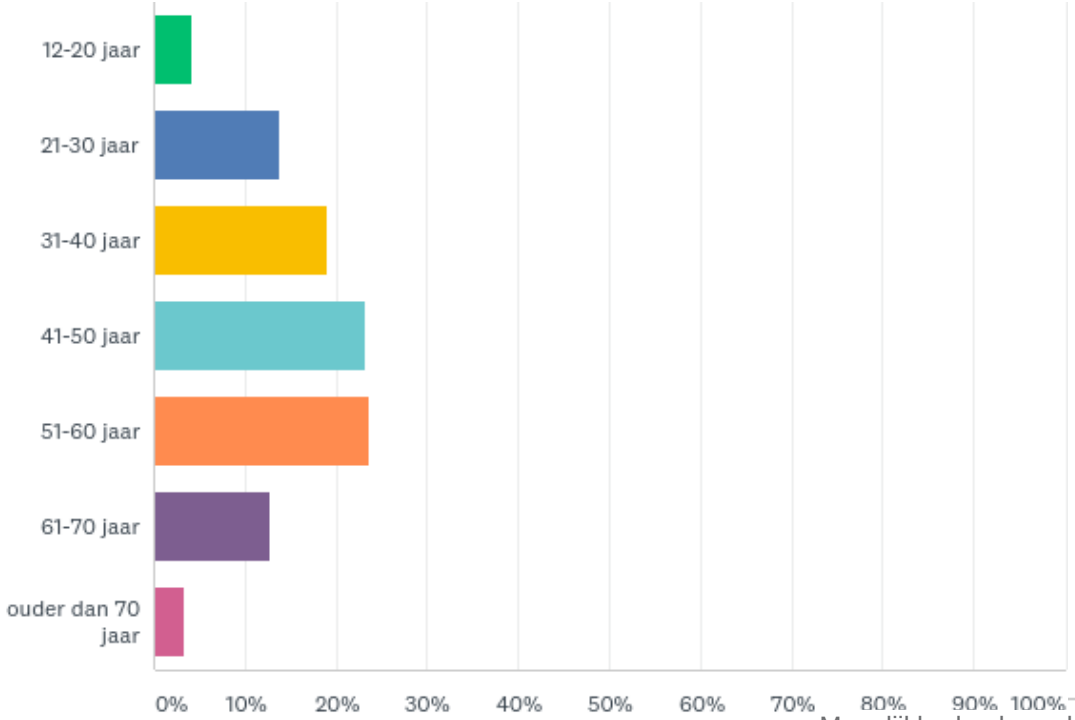
12-20 jaar
21-30 jaar
31-40 jaar
41-50 jaar
51-60 jaar
61-70 jaar
ouder dan 70 jaar
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

Woonplaats

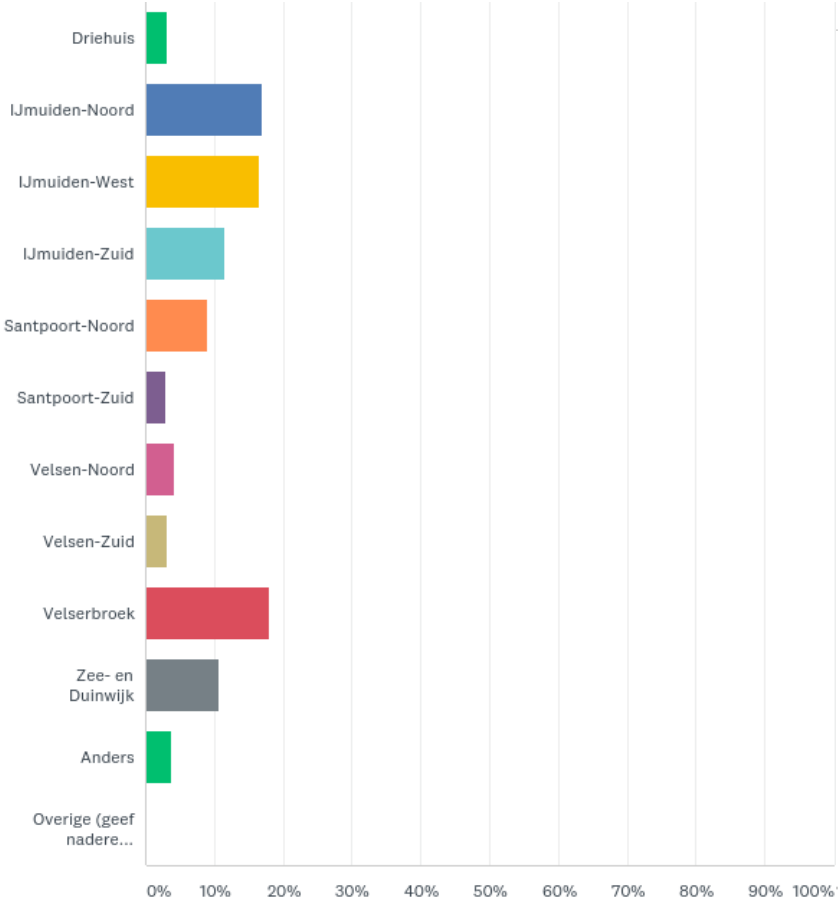
Driehuis
IJmuiden-Noord
IJmuiden-West
IJmuiden-Zuid
Santpoort-Noord
Santpoort-Zuid
Velsen-Noord
Velsen-Zuid
Velserbroek
Zee- en Duinwijk
Anders
Overige (geef nadere...
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%

Hoort vuurwerk bij de jaarwisseling?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja, vuurwerk hoort bij oud & nieuw, iedereen moet het kunnen afsteken op die avond	44,76%	747
Nee, voor mij hoeft het niet. Het zorgt voor teveel overlast en risico	51,77%	864
Weet niet	3,48%	58
TOTAAL		1.669

Hoort vuurwerk bij de jaarwisseling?

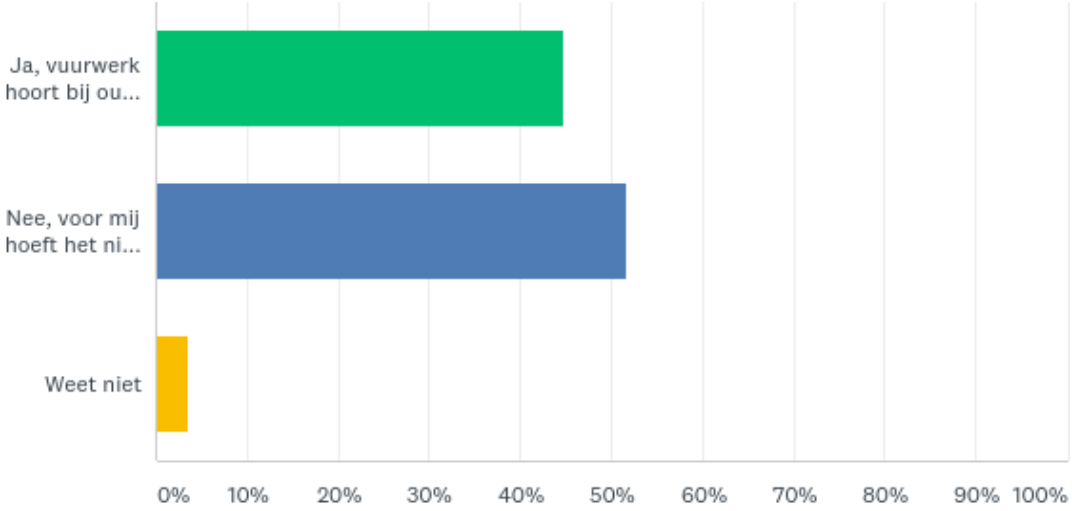

Koop je zelf weleens vuurwerk voor oud en nieuw?

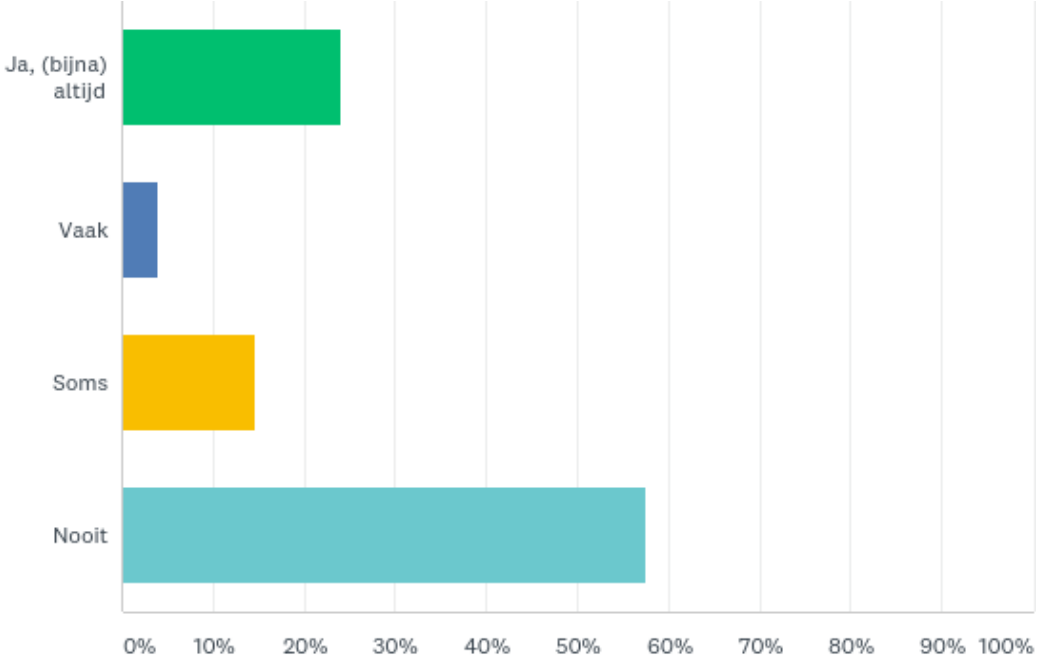

Is het een goed idee als de gemeente geld betaalt aan een of meerdere centrale vuurwerkshows en andere evenementen?

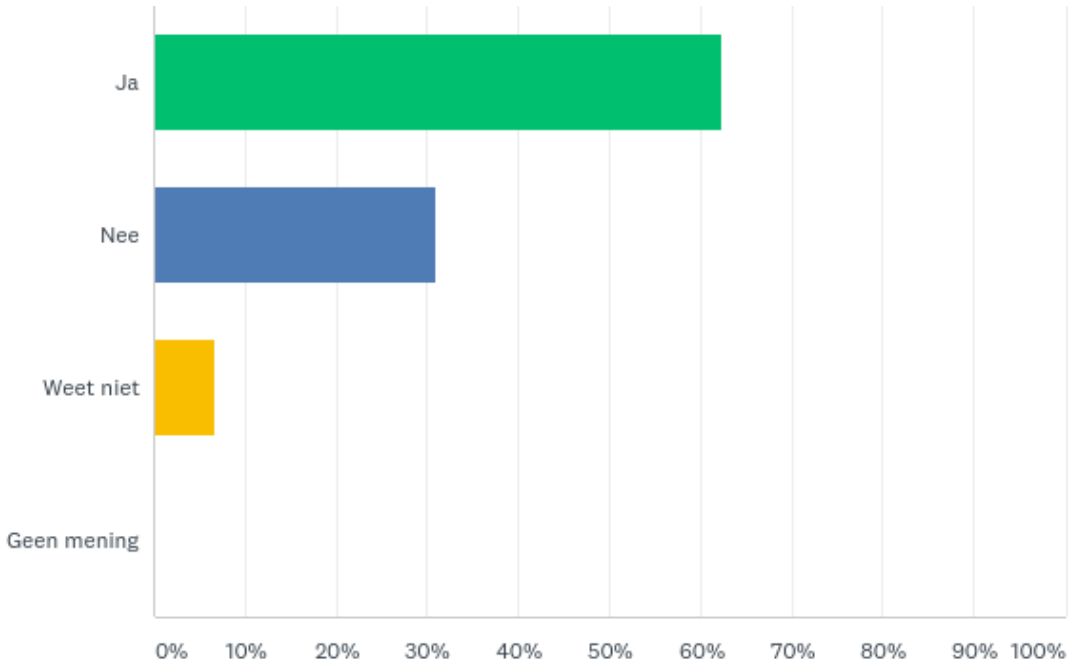

Zou je een centrale vuurwerkshow bezoeken?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Weet niet	4,08%	68
Ja, maar alleen als het in de buurt is waar ik woon	33,55%	559
Ja, ook als ik niet direct in de buurt woon	10,38%	173
Nee, ik vind het niet prettig om daar dan 's nachts naartoe te gaan	7,26%	121
Nee, ik blijf dan liever thuis bij vrienden en familie	16,51%	275
Nee, ik ga snel na de jaarwisseling slapen	2,28%	38
Nee, ik steek dan liever zelf vuurwerk af	13,69%	228
Nee, ik kijk nooit naar vuurwerk	2,52%	42
Nee, omdat:	9,72%	162
TOTAAL		1.666

Zou je zelf nog steeds vuurwerk afsteken als er een bijzondere vuurwerkshow is?

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja, ik zou nog steeds vuurwerk afsteken	25,60%	425
Ja, maar misschien minder	4,28%	71
Nee, ik zou geen vuurwerk meer afsteken	13,25%	220
Nee, ik steek al nooit zelf vuurwerk af	56,87%	944
TOTAAL		1.660

Opbrengst gespreksavond met inwoners over vuurwerk

Donderdagavond 8 februari 2019 – gemeentehuis Velsen

Reacties van inwoners over 3 verschillende thema's

Thema 1: Traditie

Inleiding

- *Van het vernielen van straatmeubilair tot het aanvallen van hulpverleners: de overlast en kosten van de vuurwerktraditie zijn volledig ontspoord.*
- *Een massaal volksfeest zoals Oud & Nieuw zorgt nu eenmaal voor wat overlast, we verbieden toch ook niet Koningsdag, het Dorpsfeest Santpoort en het betaald voetbal?*

Reacties

- Overlast begint al drie dagen voor Oud & Nieuw
- Tradities komen en gaan. Er lijken wel steeds meer 'tradities' te komen zoals Halloween.
- De traditie van vuurwerk bestaat pas sinds de jaren '70 van de vorige eeuw.
- Het is mooi dat de manier waarop ik Oud & Nieuw vier kan overdragen aan mijn zoon.
- Vuurwerk afsteken vanaf 23.00 uur (in plaats van 18.00 uur) op oudejaarsavond is vroeg genoeg.
- Het is het gedrag van enkele mensen/jongeren die een traditie om zeep helpen.
- We denken te weinig na over hoe ons gedrag met vuurwerk een negatief effect kan hebben voor anderen (mensen en dieren). En als er slachtoffers zijn, kan dat het leven van iemand totaal veranderen.

Thema 2 – Regels

Inleiding

- *Het afsteken van vuurwerk door particulieren in Velsen moet verboden worden*
- *Je mag alleen vuurwerk afsteken als je 18 jaar of ouder bent. Ouders zijn daarvoor verantwoordelijk.*
- *Er moet bij regels en handhaving veel meer onderscheid gemaakt worden tussen soorten vuurwerk; sier, knallers en illegaal vuurwerk*
- *Het zijn niet de regels, maar aan een gebrek aan handhaving daarvan en de hoogte van de straffen*

Reacties

- Is het instellen van een leeftijdsgrens om vuurwerk af te steken is het overwegen waard.
- Jonge kinderen (12-15 jaar)hebben nog geen besef van wat ze doen
- Niet vanaf 18 jaar, maar eerder vanaf 16 jaar.
- Er zijn gemeenten die beveiligers inhuren en die samen met politie en gemeente veel meer preventief per wijk werken aan het terugdringen van vuurwerkoverlast.
- Door bezuinigingen in de afgelopen jaren is er veel minder capaciteit bij politie en brandweer

- Er wordt te veel vuurwerk afgestoken in de periode voor oudjaarsavond 18.00 uur. (vanaf dat moment mag het). Dat is gewoon niet te handhaven in een groot gebied.
- Ook als je als handhaver ergens aankomt, is het afsteken al gebeurd en kun je niet bewijzen wie de dader is. Zeker omdat er vaak een groep jongeren bij elkaar zijn.
- De nadruk van de inzet van politie ligt met Oud & Nieuw voornamelijk rond incidenten vanaf 23.00 uur. En bij zaken die prioriteit hebben. En niet de jongeren die voor oudjaarsavond 18.00 uur al vuurwerk afsteken.
- Illegaal vuurwerk is het probleem met oud& nieuw. Niet het vuurwerk dat veilig verkocht wordt in de winkels. Het vuurwerk kan veel te makkelijk via internet gekocht worden. Beperk daarom de mogelijkheden om via internet te kunnen bestellen.
- Je mag in Nederland het hele jaar door vuurwerk afsteken dat valt onder categorie 1. Jongeren weten dit ook en steken dit dan ook af, zonder dat te handhaven is.

<u>Thema 3; Mogelijke oplossingen</u>

Inleiding

- *Uit de enquête blijkt dat mensen wel belangstelling hebben voor een centraal vuurwerk, maar dan wel in hun eigen buurt. Een centrale vuurwerkshow op 1 locatie kost de gemeente bijna net zoveel als dat er nu elk jaar wordt betaald om vandalisme te voorkomen. Zou je het toch niet moeten proberen om op langere termijn te ervaren of dit werkt in Velsen? Zo ja, waar dan?*
- *Er zijn gemeenten waar inwoners zelf hun eigen wijk 'Vuurwerkvrij' verklaarden. Kunnen we dat in Velsen ook? Is dat een oplossing?*

Reacties

- Naast vuurwerkvrije zones, zou je ook plekken/pleinen kunnen aanwijzen waar vuurwerk juist wel afgestoken mag worden.
- Je zal maar bij zo'n pleintje wonen!
- Mensen die met z'n allen naar een veldje gaan om met elkaar vuurwerk af te steken is levensgevaarlijk.
- Het is makkelijker uit te leggen door handhavers dat er gebieden zijn waar je niet en wel mag afsteken.
- Als inwoners zelf een vuurwerkvrije wijk moeten gaan organiseren, dan heb je het hele jaar ruzie in een wijk vanwege 1 dag in het jaar.
- Mensen willen helemaal niet aangesproken worden op zoiets. Je krijgt alleen maar een grote mond terug.
- Mensen gaan niet naar een centrale vuurwerkshow. Zeker niet gezinnen met kinderen.
- Een vuurwerkshow gaat alleen werken als al het andere vuurwerk verboden wordt.
- Kosten voor een vuurwerkshow zijn veel te hoog
- Het belang van ondernemers (vuurwerkverkopers) telt ook mee.
- Kan een lasershow een alternatief zijn voor een vuurwerkshow.

Mogelijke locaties die genoemd worden voor een vuurwerkshow:

- Bij de sluizen
- Bij zwembad De Heerenduinen
- Hagelingerweg
- Havengebied
- IJmuiden aan Zee
- Jachthaven
- Kanaaldijk
- Kermisveldje Santpoort-Noord
- Plein 1945
- Pontplein
- Strand
- TATA Steel
- Westbroekplas
- Zuidpier

GEMEENTE VELSEN

Memo

Aan	Gemeenteraad Velsen
Van	College van Burgemeester en Wethouders
Cc	-
Datum	14 mei 2019
Onderwerp	Jaarwisseling en Vuurwerk in Velsen

In deze notitie informeren we u graag over de stappen die we het afgelopen jaar hebben gezet rondom de vraag: willen we in Velsen iets veranderen aan de manier waarop we tijdens de jaarwisseling met vuurwerk omgaan?

We hebben zowel ‘deskresearch’ uitgevoerd als een samenspeltraject gelopen, waar een groot aantal inwoners op heeft gereageerd.

Bij elkaar heeft dit naar onze indruk voldoende inzicht opgeleverd in alle relevante aspecten die aan het vraagstuk verbonden zijn. Echter, een hele duidelijke richting om de vraag te beantwoorden tekent zich nog niet af. Mede gezien het feit dat de jaarwisseling in Velsen al jarenlang *relatief* rustig verloopt. Grote verstoringen van de openbare orde hebben zich al geruime tijd niet meer voorgedaan, evenmin als letselschades en bedreigingen van hulpverleners. Daarom bieden wij u in deze notitie een aantal mogelijke scenario’s aan. Graag gaat de burgemeester hierover met u in gesprek tijdens een raadssessie. Onze insteek is dat we dan in onderling overleg beslissen of we al dan niet aanpassingen zullen verrichten aan ons gemeentelijk beleid.

Aanleiding: raadsmotie december 2017
Op 21 december 2017 is er in de raad gesproken over de mogelijkheid om als gemeente één of meer vuurwerkshows te organiseren tijdens de jaarwisseling. Dit n.a.v. een motie van D66V en de ChristenUnie. De motie is toen ingetrokken, omdat de burgemeester tijdens die vergadering heeft toegezegd een aantal zaken te zullen onderzoeken, met name:

- De eventuele locatie of locaties voor één of meer vuurwerkshows binnen de gemeente
- De ervaringen en resultaten van gemeenten die vuurwerkshows houden: heeft het bij hen geleid tot minder verkoop? Hoe verhouden zich de schadeposten tot de kosten van een vuurwerkshow?

Deze notitie geeft, in twee delen, inzicht in de genomen stappen en de uitkomsten daarvan:

- De uitkomsten van de eerste fase van deskresearch (zomer 2018)
- De uitkomsten van de tweede fase: het samenspeltraject (winter 2018-2019)

Het idee voor het samenspeltraject is in de zomer ontstaan, nadat we ons hadden gepresenteerd en met de raad afgesproken dat ‘samenspel’ een belangrijke focus vormt in deze raadsperiode.

Resultaten eerste fase: deskresearch

Inhoudelijke doelen: terugbrengen letselschade, materiele schade en ordeverstoringen
De motie van D66V en ChristenUnie kan gezien worden in het licht van een landelijke discussie die de afgelopen jaren, nadrukkelijker dan in het verleden, gevoerd wordt. Kern hierbij is steeds de hardnekkigheid van het aantal letselschades, materiële schade, verstoringen van de openbare orde

tijdens de jaarwisseling, en de daarbij horende veiligheidsrisico's voor burgers en hulpverleners. Doel van maatregelen, en dus ook van de motie, is om deze veiligheidsrisico's te verkleinen.

Onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid
Op verzoek van de burgemeesters van de 4 grote steden heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid in 2017 onderzoek verricht op basis van de volgende centrale vraag:

Welke mogelijkheden en belemmeringen zijn er bij het terugdringen van veiligheidsrisico's rondom de jaarwisseling, in het bijzonder ten aanzien van illegaal vuurwerk, consumentenvuurwerk en verstoringen van de openbare orde?

De raad heeft voor dit onderzoek gebruik gemaakt van eerdere onderzoeken rond deelaspecten van de jaarwisselingsproblematiek, een analyse van letselanalyses en politieanalyses, een enquête die door 143 gemeenten is ingevuld en gemeentelijke documenten waarin de jaarwisseling geëvalueerd wordt.

Conclusies Onderzoeksraad: onveiligste feest, beperkte kennisdeling tussen gemeenten
Het onderzoek leidt tot de algemene conclusie dat de jaarwisseling op veel plaatsen in Nederland het onveiligste feest van het hele jaar is. Op geen andere dag in het jaar is sprake van zoveel gevallen van letsel, openlijke geweldpleging, brandstichting en vernielingen. Veelal is dit vuurwerk gerelateerd, door de wijze waarop vuurwerk – al dan niet illegaal- gebruikt wordt.

Daarnaast concludeert de onderzoeksraad dat:

'Verstoringen van de openbare orde tijdens de jaarwisseling blijken talrijk, hardnekkig en moeilijk te bestrijden. Gemeenten verschillen in de mate waarin zij te maken hebben met dergelijke ordeverstoringen en in de wijze waarop ze die aanpakken. Gemeenten denken verschillend over de ernst van de jaarwisselingsproblemen en wat binnen de gemeente als acceptabel wordt ervaren. Ze laten kansen liggen om op gestructureerde en onderbouwde wijze de verstoringen van de openbare orde in te dammen. Ondanks het feit dat de lokale aanpak van de jaarwisseling de afgelopen tien jaar is uitgebreid en gemeenten meer zijn gaan samenwerken met andere organisaties, zijn de maatregelen goeddeels gebaseerd op niet getoetste aannames. Het evalueren en schriftelijk vastleggen van de resultaten daarvan maken geen vast onderdeel uit van de aanpak van de meerderheid van de gemeenten. Bovendien is de kennisdeling tussen gemeenten zeer beperkt en ongestructureerd. Dat staat een verdere ontwikkeling van de aanpak in de weg.

Aanbevelingen aan het Rijk, aan burgemeesters en aan de VNG

De Onderzoeksraad doet in het rapport grofweg twee typen aanbevelingen:

1. Over vuurwerkveiligheid aan de minister van J&V en de staatssecretaris van I&W:
   Neem maatregelen rondom de beperking van de gevaren van consumentenvuurwerk en de aanpak van illegaal vuurwerk

2. Over openbare orde vraagstukken aan de burgemeesters van alle gemeenten, de minister van J&V en de VNG: -- *Evalueer maatregelen voor de jaarwisseling op effectiviteit. Zorg dat gemeenten van elkaar leren door beter gebruik te maken van elkaars ervaringen en goede voorbeelden*
   - Benader Oud en Nieuw als een evenement. Neem als gemeente de regie om te zorgen dat de jaarwisseling een sterker georganiseerd karakter krijgt. Verbind voorwaarden aan evenementen en andere activiteiten. Stimuleer en ondersteun burgers bij het organiseren van activiteiten voor een veilige viering van de jaarwisseling.

Stand van zaken medio 2018
Navraag bij de VNG leerde dat er bij hen geen onderzoek bekend is naar de effecten van centraal georganiseerde vuurwerkshows. Dat komt vooral omdat erg weinig gemeenten dergelijke shows organiseren. Wel heef de VNG verwezen naar de gemeente Hilversum. Navraag bij deze gemeente heeft geleerd dat:

- Zij adviseren een vuurwerkshow te combineren met vuurwerkvrije zones en nog een aantal maatregelen, zoals het optreden van een band en voorlichtingslessen op scholen.
- Dat dit een positief effect heeft op de sfeer, en de mindset van de inwoners, zeker als het jaarlijks herhaald wordt. Er is in Hilversum minder schade en overlast, en er zijn minder gewonden.
- Het vraagt om een stevige voorbereiding en uitvoering, met kosten voor personeel (alleen al in de nacht zelf zijn er in Hilversum 8 BOA's actief!), en zaken als toestemming van de provincie, inzet communicatie, draagvlak bij politie, bebording, en natuurlijk de vuurwerkshow zelf (± € 15.000)
- Hilversum heeft de kosten –van personeel e.d.- niet scherp in beeld gebracht. Ze kunnen dus niet aangeven wat de verhouding is van de kosten van het project t.o.v. de verminderde schade.

In reactie op het rapport van de onderzoeksraad heeft de VNG daarnaast, op 1 juni 2018, een brief aan de minister gepubliceerd. Hierin noemt de VNG een aantal punten waarop het Rijk gemeenten verder kan helpen:

- Meer mogelijkheden/criteria voor gemeenten om te bepalen waar vuurwerk wel en niet mag worden afgestoken. De overlast verschilt per regio, dat vraagt om differentiatie voor bijvoorbeeld het instellen van vuurwerkvrije zones.
- Hoewel differentiatie gewenst is, kunnen beslissingen van de ene gemeente gevolgen hebben voor de andere, vooral voor de beschikbare handhavingscapaciteit, daar zal dus altijd regionaal overleg over moeten plaatsvinden.
- Een algeheel verbod op bepaalde soorten vuurwerk (zoals knalvuurwerk of vuurpijlen) is alleen effectief op landelijk niveau.
- Bij de aanscherping van beleid moet aandacht zijn voor voldoende handhavingscapaciteit, verbieden zonder handhaven is zinloos.

Sinds die tijd zijn er nog verschillende brieven rondom 'vuurwerk' door de minister naar de kamer gestuurd. Deze bevatten vooral procesinformatie. Voor het vraagstuk uit deze notitie is vooral relevant dat de minister de kamer heeft geïnformeerd over zijn voorbereidingen om het vuurwerkbesluit te wijzigen. Het is zijn streven om gemeenten, nog voor de jaarwisseling 2019-2020, in staat te stellen de gehele gemeente vuurwerkvrij te maken.

Situatie Velsen: laatste jaren relatief rustig
In januari 2019 heeft de laatste evaluatie van de jaarwisseling in Velsen plaatsgevonden. Daaruit bleek dat er tijdens de jaarwisseling 2018 / 2019 brand- en vuurwerkschades zijn geweest bij een paar scholen. Voor het overige is deze jaarwisseling, zoals al eerder vermeld, rustig verlopen. Vanaf de jaarwisseling 2014 / 2015 is een overwegend dalende trend waarneembaar in het aantal overlastmeldingen vuurwerk. Ook is het aantal brandweermeldingen een aantal jaar licht dalende geweest, met de brand aan de Floraronde dit jaar als uitschieter. De kosten van de jaarwisseling als gevolg van schade aan gemeentelijke eigendommen en de genomen preventieve maatregelen zijn een aantal jaar redelijk stabiel geweest, rondom € 30.000. Dit jaar is de schade hoger: tussen € 40.000 - € 45.000. Daarvan wordt € 12.000 gecompenseerd door een uitkering van de verzekeraar.

Resultaten tweede fase: samenspeltraject

In de periode november 2018 – februari 2019 hebben we als gemeente een aantal activiteiten ondernomen om inzicht te krijgen hoe de inwoners over dit onderwerp denken:

- Via facebook, reguliere media en de website zijn, ter voorlichting, de verschillende aspecten van vuurwerk belicht, o.a. door middel van een paar filmpjes.
- Via een beknopte enquête –een flitspeiling- op de website zijn meningen verzameld

- Tijdens een thema-avond in het gemeentehuis hebben voor- en tegenstanders een dialoog gevoerd, mede op basis van de uitslagen van de flitspeiling.

Uitkomsten flitspeiling: geen duidelijke meerderheid
De flitspeiling is door 1678 mensen ingevuld. Daarmee is het, qua aantal invullers, een van de meest succesvolle tot nu toe. In de bijlage vindt u alle uitkomsten. De meest in het oog springende zijn:

- Bijna 45% vindt dat vuurwerk bij de jaarwisseling hoort, en dat iedereen het moet kunnen afsteken
- Bijna 52% geeft aan dat vuurwerk voor hen niet zo hoeft.

Het is dus een kleine meerderheid die vindt dat vuurwerk voor teveel overlast en risico zorgt. Een tamelijk grote minderheid vindt dat het bij Oud op Nieuw hoort.

Een duidelijker verschil is er bij de resultaten op de vraag: *'is het een goed idee als de gemeente geld betaalt aan een of meerdere centrale vuurwerkshows en andere evenementen?'*
Het aantal mensen dat daar positief op reageert, is ruim 60%, dat is bijna twee keer zoveel als het aantal mensen dat aangeeft dat het voor hen niet hoeft. Ook geeft ruim 45% aan dat ze de show zouden bezoeken, waarvan het overgrote deel dat wel alleen wil doen als het bij hen in de buurt is.

Een mogelijk relevant aspect is nog wel, dat de enquête vooral is ingevuld door volwassenen. Slechts 5% van de invullers behoorde tot de groep 12-20 jarigen (waar naar verwachting veel vuurwerkliefhebbers zitten).

Gespreksavond met inwoners bevestigt uiteenlopende houdingen
Op 7 februari gingen 16 inwoners in de burgerzaal met elkaar in gesprek. In een constructieve sfeer en met minder publiek dan verwacht sprak men over een aantal stellingen en een mogelijke aanpak. Ook kon het publiek meestemmen over een aantal stellingen. Telkens werd dezelfde stelling voorgelegd voor en na de bespreking door de 16 inwoners. Een weergave van de opbrengst vindt u eveneens in de bijlage.

Ook tijdens deze avond bleek dat het onderwerp veelzijdig is. Er zijn veel argumenten genoemd, zowel voor als tegen vuurwerk. Ideeën voor veranderingen van beleid leidden tot interessante en doordachte reacties. Wij denken dat de avond erg nuttig was, enerzijds om ervaringen om te doen met 'samenspel', en te ervaren dat inwoners zeer constructief kunnen meedenken. En natuurlijk om de gedachtenvorming over vuurwerk ook in Velsen te 'doorleven'. Echter, ook hier is gebleken dat 'het ei van Columbus' voor dit onderwerp niet bestaat.

Conclusie: eerder langzame dan ingrijpende wijzigingen
Het geheel overziend kan geconcludeerd worden dat de problematiek van de jaarwisseling allesbehalve eenvormig is. Nederland kent gemeenten die tijdens de jaarwisseling geen enkel probleem ondervinden. En in gemeenten die wél problemen kennen, verschillen de problemen in zowel aard als omvang. Jaarwisselingproblematiek ziet er overal in Nederland anders uit. In het hele land wordt de discussie wel gevoerd. Ook tussen burgemeesters lopen de meningen uiteen. Mede afhankelijk dus van de aard van de gemeente en de mate waarin er sprake is van overlast. Het draagvlak voor ingrijpende wijzigingen, zowel in Nederland als in de gemeente Velsen, lijkt hierdoor op dit moment beperkt. De belangrijkste maatregel die genomen kan worden –verbieden van vuurwerk- zou bij voorkeur landelijk moeten gebeuren maar daar is vooralsnog geen meerderheid voor in de Tweede Kamer.

Vooralsnog ligt het accent voor een aanpak dus bij gemeenten. Lokaal maatwerk, op grond van lokale verantwoordelijkheden en met een lokale democratische controle.

De belangrijkste instrumenten die we hierbij ter beschikking hebben zijn:

- Instellen van vuurwerkvrije zones
- Voorlichting geven
- Inzet van handhavers
- Organiseren van een vuurwerkshow

- Organiseren van andere activiteiten

Als college hebben we nog geen heel uitgesproken standpunt. Er zijn immers geen aanwijzingen dat we ons grote zorgen moet maken over de openbare orde in Velsen tijdens de jaarwisseling. Wel kunnen we ons voorstellen dat we, om bij te dragen aan landelijke ontwikkelingen en natuurlijk om onze inwoners een prettige jaarwisseling te bieden, gaan experimenteren met een vuurwerkshow en hiervoor budget gaan vrijmaken. We begrijpen echter ook dat hier een financiële afweging aan ten grondslag ligt.
Graag geven we u als raad hierin het laatste woord.
Ter ondersteuning van het gesprek hierover worden hieronder de vier mogelijke hoofdscenario's benoemd. Deze scenario's zijn ter beeldvorming, om gezamenlijk een richting te kunnen bepalen. Natuurlijk vraagt elk scenario om nadere uitwerking. Het college stelt voor dat de raad zich in een sessie uitspreekt voor een hoofdscenario, dat door het college verder uitgewerkt zal worden. Zo nodig zullen we dit besluit na de zomer aan u voorleggen.

GEMEENTE VELSEN

	1. Verbod op vuurwerk	2. Alles blijft zoals het was
	Hele gemeente wordt vuurwerkvrije zone	*Geen veranderingen t.a.v. huidige aanpak*
Pro	- Sterke vermindering van risico's en overlast - Kleine meerderheid inwoners vind dit prima	- Eenvoudigste uit te voeren - Geen extra kosten te verwachten
Contra	- Zeer rigoureus - Veel handhaving nodig - Grote minderheid bevolking zal tegen zijn - Waterbedeffect: inwoners gaan naar buurgemeenten als ze toch vuurwerk willen afsteken	- Kans om te experimenteren met vernieuwing wordt niet gepakt
Opm.	- Raad kan *(wal m.i.v. komende jaarwisseling)* hele gemeente als vuurwerkvrije zone aanwijzen - Financieel onduidelijk: waarschijnlijk minder schades, maar zeker meer kosten voor handhaving nodig - Evt. te combineren met vuurwerkshow of groot evenement	- Handhaving alleen door politie - Vuurwerkles aan groep 8 door HALT - Bestaande vuurwerkvrije zones blijven gehandhaafd

	3. Vuurwerkshow	4. Extra groot evenement
	Eén vuurwerkshow voor de hele gemeente, verder geen wijzigingen	*Een groot evenement, met één of meer vuurwerkshows, en/of lasershows en/of podiumoptredens*
Pro	- Sluit aan bij motie (dec. '17) - Experiment met iets nieuws - Aanzet voor wijzigingen (en mogelijk terugdringen overlast) op termijn	- Waarschijnlijk meest effectief, zeker op langere termijn - Samenwerking met partners is waarschijnlijk nodig en kan tevens bijdragen aan samenhang in de samenleving -
Contra	- Extra kosten vanwege vuurwerkshow evt. verkeersregelaars, ambtelijke voorbereiding etc. - Mogelijke kosten inzet eigen handhavers - Discussie over rol en uitrusting van gemeentelijk handhavers (nu formeel niet bevoegd)	- Forsere investeringen nodig *(schatting € 50.000 - € 100.000)* - Veel nadere uitwerking nodig
Opm.	- Locatie moet bepaald worden, bijvoorbeeld Pontplein - Er ligt al een aanbod van een bedrijf voor een vuurwerkshow + voorlichting voor € 15.000 excl. BTW - Overige kosten voor extra ambtelijke inzet worden grofweg geschat op € 10.000 - Past niet in huidige taakstelling gemeentelijke handhavers (leefbaarheid, OOV = politietaak)	- Meerdere locaties nodig

Haagse knallers

Onderzoek naar opvattingen over vuurwerk en het voorkomen van overlast in Den Haag

MANAGEMENT SAMENVATTING

Jan Maessen, Hans Moors, Menno Jacobs, Kevin Willemsen en Nicole Bouman

11 oktober 2017

EXPERTS IN MEDIA EN MAATSCHAPPIJ

Den Haag

Haagse knallers: de belangrijkste inzichten in vogelvlucht

Oud en Nieuw is een bijzonder moment. Al sinds mensenheugenis wordt het gevierd, in allerlei verschillende culturen, op verschillende manieren. De bewoners van de gemeente Den Haag vormen daar geen uitzondering op. Van straat tot straat maken bewoners, dikwijls met buren en vrienden, elk hun eigen feest. Bij de een komt daar vuurwerk aan te pas, bij de ander juist niet.

Over het tegengaan van vuurwerkoverlast rond de jaarwisseling wordt nu al jaren een almaar intensiever discussie. Het draagvlak voor (meer) regulering (en dus overheidsingrijpen) groeit gestaag. Steeds meer mensen vinden dat hun gemeente het afsteken van vuurwerk deels of zelfs helemaal moet verbieden. Uit landelijk onderzoek van het EenVandaag Opiniepanel uit december 2016 blijkt dat 60 procent van de ondervraagden een verbod op het zelf afsteken van vuurwerk steunt, op voorwaarde dat de gemeente een vervangende vuurwerkshow organiseert.[1] Een alleszins aanzienlijke minderheid vindt daarentegen, dat de gemeente zich niet moet bemoeien met de manier waarop mensen Oud en Nieuw vieren. Vuurwerk afsteken moet kunnen, vinden zij – uiteraard binnen de grenzen van wat veilig, redelijk en fatsoenlijk is.[2]

In Den Haag speelt deze discussie natuurlijk ook. Logisch, want in de kern gaat die discussie niet alleen over het afsteken van vuurwerk, maar vooral over hoe ver de tentakels van de overheid mogen reiken en hoe ver het reguleren moet gaan. En tegelijkertijd ook over wat kan: er zijn immers grenzen aan wat een gemeente vermag als het om de veiligheid van burgers gaat.

Dit onderzoek gaat specifiek over de situatie in Den Haag. Het is gebaseerd op een enquête onder meer dan 13.000 Hagenaars en een reeks interviews op straat. Hierdoor ontstaat een goed beeld van wat op wijk- en vaak zelfs op buurtniveau speelt. Wat doen en wat vinden mensen als het over vuurwerk tijdens de jaarwisseling gaat? Welke overlast ervaren Hagenaars eigenlijk en hoe belangrijk vinden zij het om vuurwerk te mogen afsteken? En hoe staan ze tegenover (uitbreiding van) vrijwillig vuurwerkvrije zones?

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek kijkt naar twee aspecten van het vuurwerkgebruik in Den Haag. Enerzijds onderzoeken we de houding en beleving die Hagenaars hebben bij het zelf kunnen afsteken van vuurwerk. We onderzoeken het gedrag, de opvattingen en de beleving van Hagenaars:

- Welke verschillende opvattingen komen we tegen onder buurtbewoners als het gaat over het gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling?
- Welke beleving en ervaring koppelen Hagenaars aan die opvattingen?

Anderzijds wil het onderzoek concrete aangrijpingspunten bieden voor effectief (lokaal) beleid. Hoe worden bestaande maatregelen ervaren, en wat zijn mogelijke nieuwe oplossingen die buurtbewoners zelf aandragen.

---

[1] https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/draagvlak-voor-vuurwerkvrije-zones-en-show-van-gemeente/

[2] De Beer, T. & S. Raaijmakers (2016). *Vuurwerk – Discussie in beweging*. Amsterdam: Kantar TNS.

- Hoe worden bestaande maatregelen, zoals vuurwerkvrije zones in de gemeente ervaren?
- Hoe kijken bewoners aan tegen potentiële beleidsmaatregelen?

Om deze onderzoeksvragen te beantwoorden hebben we een enquête uitgezet die door 13.479 Hagenaars is beantwoord.[3] Ter verdieping op deze enquête hebben we in vijf geselecteerde buurten straatinterviews afgenomen.

Vuurwerk afsteken

Het is interessant om te constateren dat wat inwoners van Den Haag doen met vuurwerk rond Oud en Nieuw zich kenmerkt door een *hoge mate van routine*. Een groot deel van de Hagenaars steekt ofwel nooit vuurwerk af, ofwel elk jaar. De groep die met enige regelmaat (het ene jaar wel, het andere niet) vuurwerk afsteekt, is relatief klein.

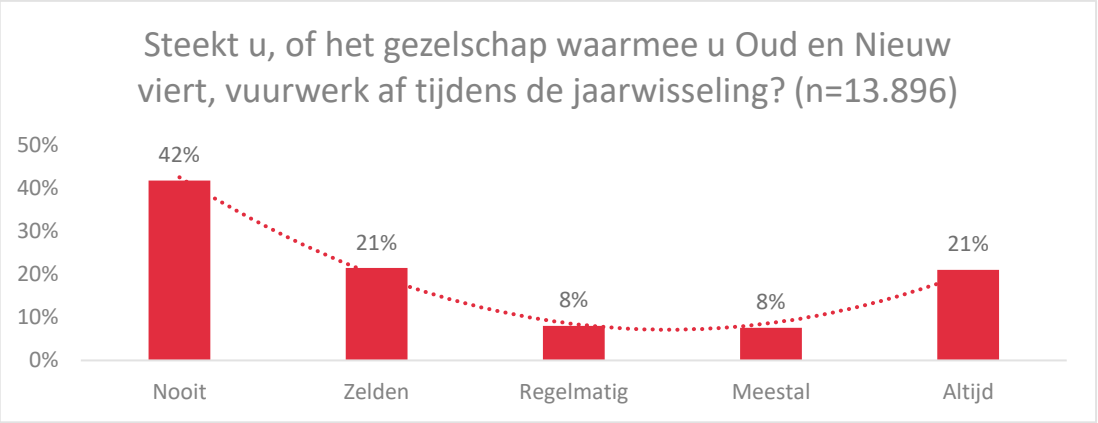

Grafiek 1 – Steekt u vuurwerk af?

Grafiek 1 laat de verdeling zien voor de hele stad. Kijken we op buurtniveau, dan zien we in de meeste wijken dezelfde omgekeerde parabool, maar met grote verschillen aan de uitersten van de grafiek (de categorieën 'Nooit' en 'Altijd'). In alle buurten in Den Haag woont een aanzienlijke groep mensen die aangeeft nooit vuurwerk af te steken. Wat per buurt verschilt, is de omvang van de groep mensen die altijd, elk jaar vuurwerk afsteken.

Kaart 1 laat zien dat in buurten die groen of geel zijn relatief weinig verschil bestaat wat betreft de hoeveelheid vuurwerk die buurtbewoners afsteken. In buurten die oranje of rood zijn gekleurd, verschilt de hoeveelheid vuurwerk die bewoners afsteken juist sterk. Een aanzienlijke groep steekt (bijna) nooit vuurwerk af, een andere groep steekt meestal of altijd vuurwerk af. Dit zijn de buurten waar in Den Haag het meeste vuurwerk wordt afgestoken.

[3] Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen die representatief zijn voor de gehele stad passen we een weging toe op de verzamelde gegevens. Dat wil zeggen dat we de data 'corrigeren' voor leeftijd, geslacht en aantal inwoners per wijk, zodat we een zo goede afspiegeling hebben van de Haagse populatie. De 'gewogen n' komt uit op 13.896 cases.

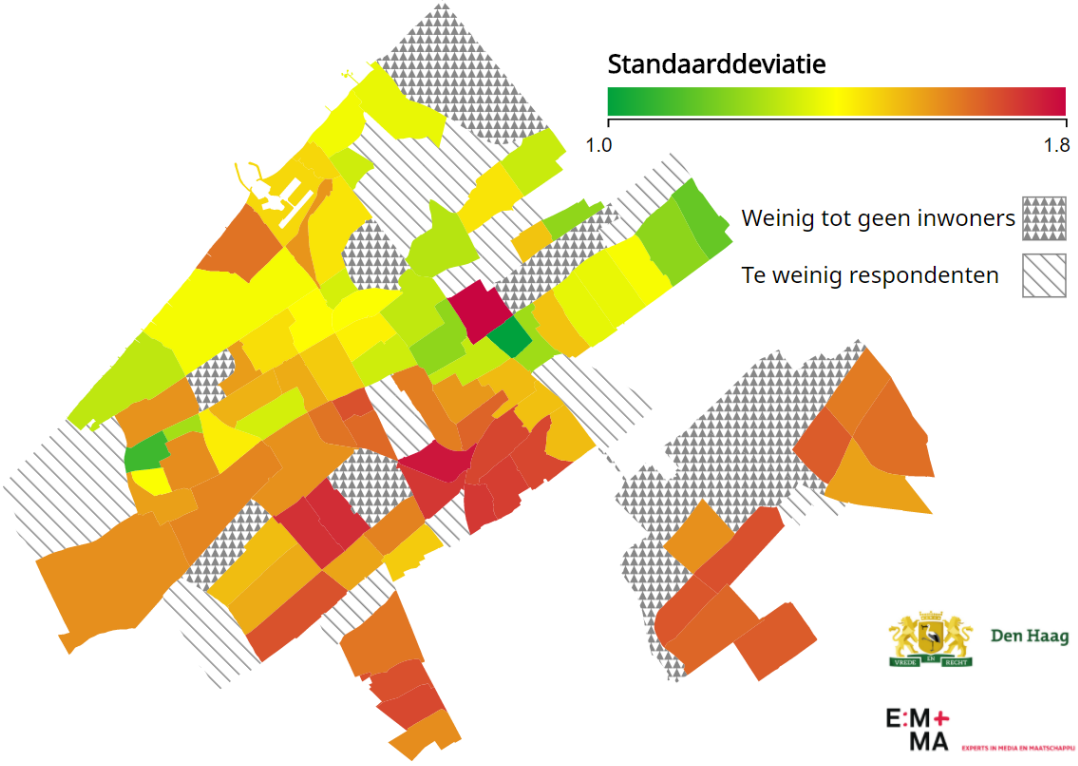

Kaart 1 – Standaarddeviatie: Steekt u, of het gezelschap waarmee u Oud en Nieuw viert, vuurwerk af tijdens de jaarwisseling?

Ervaringen van overlast

In het onderzoek vragen we ook hoeveel overlast Hagenaars ervaren van het vuurwerk dat anderen afsteken. Logischerwijs vinden we een verband tussen de hoeveelheid vuurwerk die in de eigen omgeving wordt afgestoken en de overlast die die mensen ervaren ($r (13.869) = 0,279$, $p < 0,01$).

Er is echter ook een ander –interessant en relevant – sterk verband te vinden. Namelijk de relatie tussen de frequentie waarmee mensen *zelf* vuurwerk afsteken en de overlast die ze ervaren. Mensen die zelf ieder jaar vuurwerk afsteken ervaren veel minder overlast dan mensen die zelf zelden of nooit vuurwerk afsteken ($r (13.869) = -0,571$, $p < 0,01$).

De overlast die mensen ervaren wordt dus niet alleen verklaard door de hoeveelheid vuurwerk die *feitelijk* in hun directe omgeving wordt afgestoken, maar ook door het eigen gedrag van mensen.

Hoe belangrijk vindt men het afsteken van vuurwerk?

Naast de frequentie waarmee mensen vuurwerk afsteken, willen we ook weten welke *waarde* mensen hechten aan het afsteken van vuurwerk. Grafiek 2 laat zien dat 60 procent het 'helemaal niet belangrijk' of 'niet belangrijk' vindt om zelf vuurwerk af te mogen steken. Daar staat tegenover dat 30 procent dit juist 'belangrijk' of 'heel belangrijk' vindt. Hoe deze opvattingen verdeeld zijn, verschilt sterk per buurt én hangt bovendien sterk samen met de frequentie waarmee mensen vuurwerk afsteken ($r (13.896) = 0,762$, $p < 0,01$).

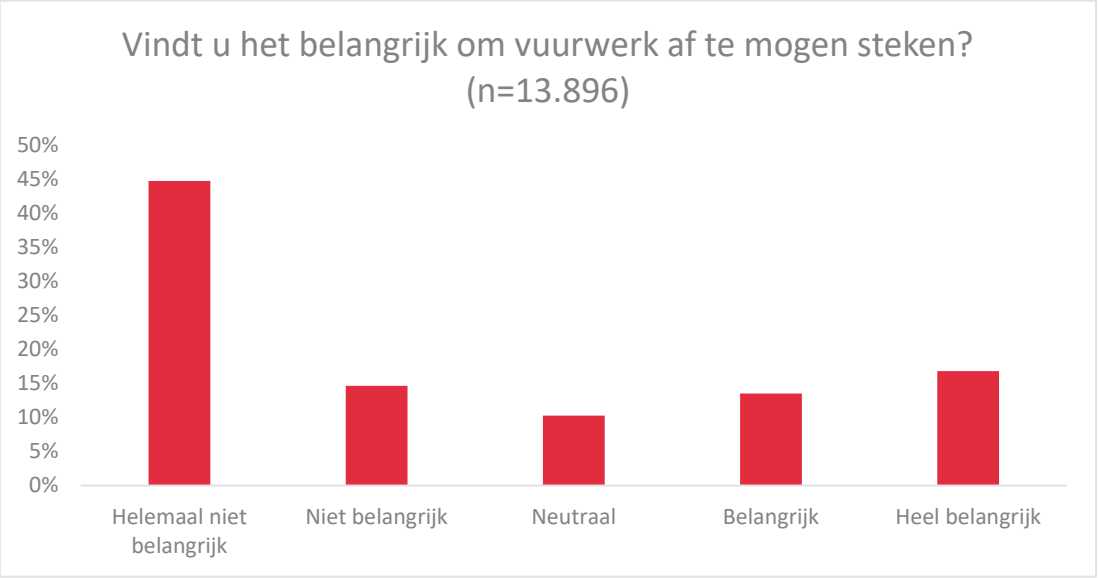

Grafiek 2 – Vindt u het belangrijk om vuurwerk af te mogen steken?

Met zes stellingen hebben we een schaal geconstrueerd om de 'vuurwerkattitude' van mensen te meten. Hiermee bedoelen we in beeld te krijgen hoe *veranderingsgezind* Hagenaars zijn ten opzichte van de traditie om met Oud en Nieuw vuurwerk af te mogen steken.

Kaart 2 laat zien of een Haagse buurt *meer of minder veranderingsgezind is.* In buurten die groen zijn gemarkeerd, lopen de opvattingen relatief weinig uiteen. Dit zijn – als het over vuurwerk gaat – de meest veranderingsgezinde buurten van Den Haag. In rood gemarkeerde buurten vinden we juist sterk uiteenlopende opvattingen. Dat wil zeggen: er is een groep die open staat voor verandering, maar ook een grote groep die hier niet voor open staat. Deze buurten hebben te maken met scherp contrast of zelfs polarisatie van meningen over vuurwerk. En dat is een schrale voedingsbodem om constructief met elkaar in gesprek te gaan over vuurwerk en overlast.

De **twaalf meest veranderingsgezinde wijken** van Den Haag zijn: Kijkduin en Ockenburg, Benoordenhout, Zeeheldenkwartier, Bezuidenhout, Duinoord, Archipelbuurt, Mariahoeve en Marlot, Vogelwijk, Bohemen, Meer en Bos, Vruchtenbuurt, Centrum en Geuzen- en Statenkwartier.

De **twaalf minst veranderingsgezinde wijken** van Den Haag Zijn : Laakkwartier en Spoorwijk, Groente- en Fruitmarkt, Wateringse Veld, Morgenstond, Bouwlust/Vrederust, Rustenburg en Oostbroek, Moerwijk, Leidschenveen, Ypenburg, Transvaalkwartier, Duindorp en Loosduinen

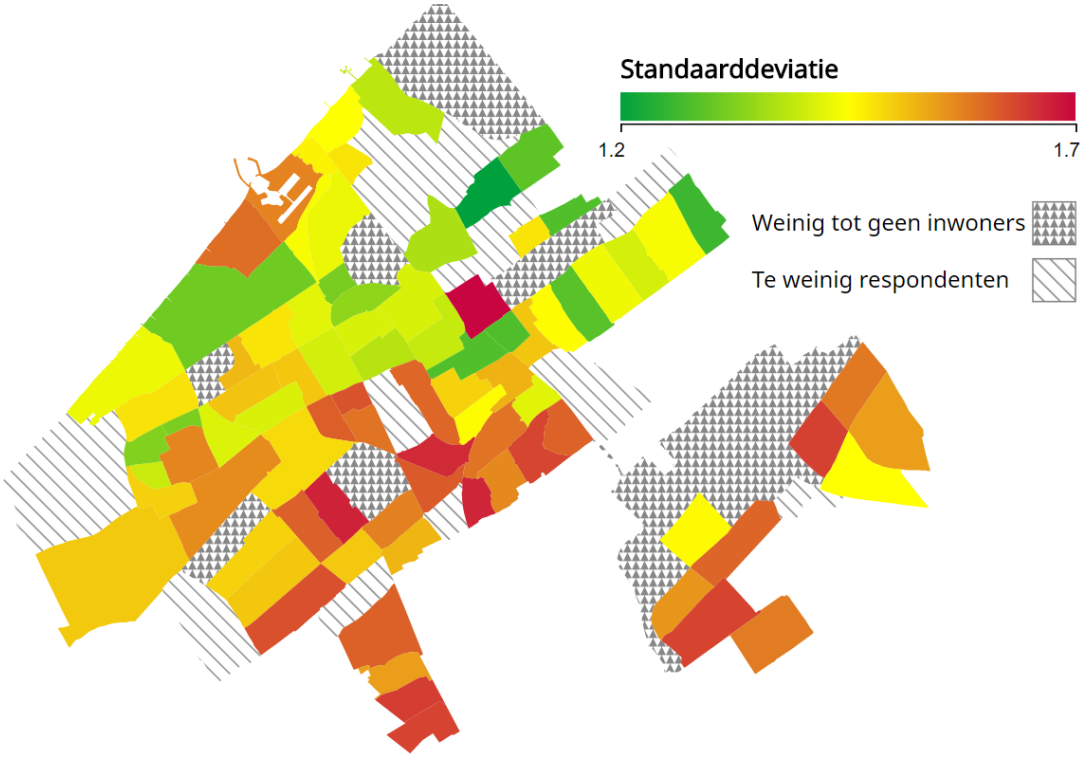

Kaart 2 – polarisatie van Vuurwerkattitude. Weinig polarisatie (groen) – veel polarisatie (rood)

Draagvlak voor (vrijwillig) vuurwerkvrije zones

Rond ziekenhuizen, dierentuinen en bejaardenhuizen zijn in Den Haag 23 vuurwerkvrije zones ingericht. De deelnemers aan de enquête oordelen zeer positief over deze vuurwerkvrije zones (63 procent is zeer positief, 27 procent is positief).

Des te interessanter is de vraag wat Hagenaars ervan zouden vinden als hun eigen buurt ook vrijwillig vuurwerkvrij zou worden. Grafiek 3 laat zien dat 64 procent van de mensen voorstander is van een vrijwillig vuurwerkvrije eigen buurt; tegelijkertijd is 27 procent het hier juist (zeer) mee oneens.

Wanneer we deelnemers vervolgens vragen naar het draagvlak in hun omgeving, schatten ze dat lager in: 48 procent is van mening dat de meeste mensen in hun eigen straat/buurt *geen* voorstander is van een vrijwillig vuurwerkvrije buurt. Zelfs in de veranderingsgezinde buurten (waar relatief weinig vuurwerk wordt afgestoken) schatten mensen dat een aanzienlijke groep buurtgenoten tegen de instelling van een vrijwillig vuurwerkvrije buurt is (zie Kaart 3).

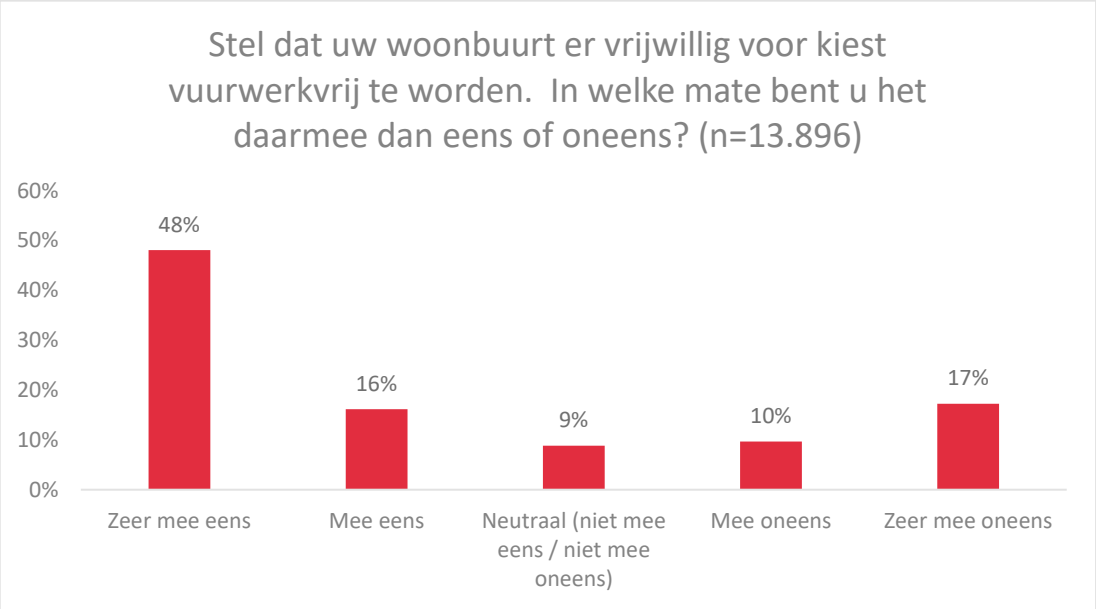

Grafiek 3 - houding ten opzichte van vrijwillig vuurwerkvrije buurten

Deze inzichten ondersteunen het idee dat vrijwillig vuurwerkvrije gebieden niet een te groot gebied moeten beslaan. Dan is de kans immers groot dat er een aanzienlijke minderheid is die geen voorstander is van het vrijwillige verbod op het afsteken van vuurwerk. Afspraken kunnen – zoals we later zullen onderbouwen – het beste op *hyperlokaal* niveau gemaakt worden. Bijvoorbeeld rond een plein of een deel van een straat.

Kaart 3 laat zien hoe de opvattingen van buurtbewoners over draagvlak voor vrijwillig vuurwerkvrije buurten uiteenlopen in Den Haag.

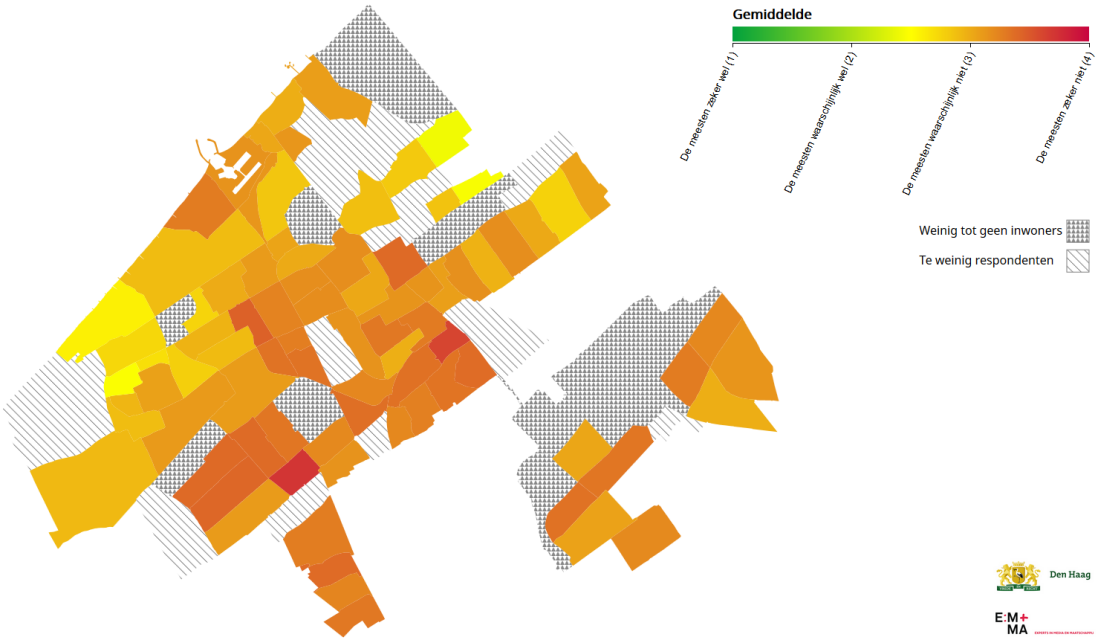

Kaart 3 - Denkt u dat de mensen in uw straat / buurt voorstander zijn van een vrijwillig vuurwerkvrije buurt?

Wat kunnen burgers, gemeente en politie doen?

Welke mogelijkheden zien Hagenaars om overlast tijdens Oud en Nieuw te voorkomen of te verminderen? Welke stappen kunnen burgers zelf zetten? En wat zouden gemeente en/of politie nog kunnen doen? De meest voorkomende en/of opmerkelijke suggesties zijn hieronder puntsgewijs samengevat. (Een compleet overzicht is in hoofdstuk 4 van het onderzoeksrapport terug te vinden.)

Maatregelen die burgers zelf kunnen nemen:

- *Afspraken maken of in gesprek gaan met de buren*
  Buurtbewoners steken de hand in eigen boezem en geven aan dat ze vaker het initiatief moeten nemen om met elkaar afspraken het afsteken van vuurwerk. Meer en betere onderlinge afstemming zou een verschil kunnen maken in de hoeveelheid overlast.
- *Rekening houden met elkaar en aanspreken op overlastgevend gedrag*
  Buurtbewoners vinden dat zij meer rekening met elkaar zouden kunnen houden. En dat ze hierop aanspreekbaar zijn – en anderen zouden moeten durven aanspreken.
- *Eigen rommel opruimen*
  Een deel van de overlast met Oud en Nieuw wordt niet veroorzaakt door het afsteken van vuurwerk, maar door de rommel die de volgende ochtend overblijft.
- *Vrijwillig vuurwerkvrije zones*
  De inrichting van een vuurwerkvrije zone hoeft niet altijd het initiatief van de gemeente te zijn (en gehandhaafd te worden door de politie). Buurtbewoners zouden hier op (zeer) lokale schaal meer in kunnen initiëren en doen.
- *Centrale afsteekplaats voor vuurwerk*
  Gezien de aandacht voor vuurwerkvrije zones, zou er ook aandacht moeten zijn voor centrale afsteekplaatsen in de buurt. Buurtbewoners zouden daar samen iets rond kunnen organiseren.

Op de vraag wat gemeente en politie kunnen doen, volgt met stip op de eerste plaats als antwoord: meer controle (5.404 keer genoemd), hogere boetes (4.096 keer genoemd), hogere straffen (2.523 keer genoemd) en strengere handhaving en toezicht (2.859 keer genoemd). Hagenaars zien dit als belangrijke instrumenten om vuurwerkoverlast tegen te gaan. Het valt echter op, dat ze hier vrijwel zonder uitzondering een taak voor gemeente en politie zien. Zien de burgers van Den Haag er dan geen soelaas in om dingen zelf op te pakken?

Hyperlokale initiatieven

Voor (bijna) elke buurt in Den Haag weten we wat bewoners doen met vuurwerk rond Oud en Nieuw en wat hun opvattingen hierover zijn. We zagen alvast dat er grote verschillen bestaan tussen buurten. Soms is dat bijna bruusk: tussen aangrenzende buurten zoals Vogelwijk en Duindorp, of Westbroekpark en Scheveningen, of het Valkenboskwartier en Oostbroek kunnen de verschillen in gedrag en opvattingen over het afsteken van vuurwerk bijna niet scherper zijn.

Bij een onderwerp als vuurwerk gaan verschillen in gedrag en opvattingen diep. De buurt doet er dan nog minder toe, dan ‘ons soort mensen’ of wat in de wetenschappelijke literatuur weleens ‘publieke familiariteit’ is genoemd. Binnen één en dezelfde buurt spelen soms opmerkelijk grote verschillen tussen wat mensen vinden en doen. Niet alleen de enquête maakte dat zonneklaar, maar dat kwam uit de straatinterviews evenzeer naar boven. Ook in veranderingsgezinde buurten zijn legio mensen te vinden die belang hechten aan het kunnen afsteken van vuurwerk. Andersom geldt dit overigens ook: in weinig veranderingsgezinde buurten woont altijd een (flinke) groep mensen die geen enkele waarde hecht aan het kunnen afsteken van vuurwerk.

Gedrag en opvattingen over vuurwerk verschillen van buurtplein tot buurtplein en van straat tot straat (of zelfs per deel van de straat), omdat het over sentimenten gaat die diep verankerd liggen in

de onderstromen van wat mensen normaal, fatsoenlijk en goed vinden. Waar het precies allemaal vandaan komt, was niet de vraag die dit onderzoek probeert te beantwoorden. Wel wat het beeld is en welke conclusies we hieraan kunnen verbinden – niet in de laatste plaats om te bezien of de gemeente Den Haag met zijn aanpak de goede weg is ingeslagen. En dan is het zeer relevant om te onderstrepen dat we met een *hyperlokaal patchwork* hebben te maken. Want juist dat impliceert dat vele kleine, situatiegerichte en hierom waarschijnlijk heel verschillende interventies nodig zijn om overlast en overlastbeleving rond Oud en Nieuw tegen te gaan. En – om het simpel te zeggen – wie weet beter hoe dit zit, dan buurtbewoners zelf?

Versterken van kleine bewegingen

Mensen vieren de jaarwisseling vanuit een sterke routine. Meestal doen ze jaar in jaar uit hetzelfde, omdat ze dat als prettig ervaren. Zoals we zagen, geldt dat in elk geval voor het afsteken van (knal)vuurwerk. Mensen weten heel precies wat er in hun buurt gebeurt en wat hun straatgenoten met vuurwerk doen (of laten). Dat is een interessant aangrijpingspunt. Want buurtbewoners kunnen niet alleen schatten welke initiatieven om overlast terug te dringen mogelijk een kans van slagen hebben. En waarom en wanneer dat zo is (welke nuances)? Maar ze kunnen ook gestimuleerd worden om deze kennis in handelen om te zetten.

Dat gaat niet vanzelf, blijkt uit heel veel onderzoek.[4] De lokale overheid moet hiertoe zelfs in een wezenlijk andere rol stappen. Niet meteen gaan regelen wat buurtbewoners roepen dat de gemeente moet doen. Niet voordoen, maar zich opstellen als *server*: laat zelforganisatie over aan burgers en doe het saaie maar voorwaardelijke werk. Help, ontregel, steun, faciliteer buurtbewoners en hun initiatieven op het hyperlokale niveau waar zij – in schaaktermen – het tempo bepalen. Aan goede ideeën – zo laat dit onderzoek zien – ontbreekt het de inwoners van Den Haag niet. Het gaat om het zichtbaar maken van deze ideeën, en het ondersteunen – of het in staat stellen - van inwoners om deze ideeën tot werkelijkheid te maken.

Overheidsparticipatie

Gemeente en politie hebben, simpel gezegd, niet het voortouw. Ze zijn niet aan zet in de buurt. Maar ze kunnen natuurlijk nuttig voorwaardelijk werk doen, bijvoorbeeld door met deze onderzoeksbevindingen in de hand pilotsituaties (straten, pleintjes, groepen mensen) te identificeren, vooral in de buurten waar potentieel voor verandering bestaat. In buurten waar (opvattingen over) vuurwerkgebruik in zwart/wit worden beleden en gevoeld, ligt dat een stuk lastiger en zou deze observatie aanleiding kunnen zijn tot bijvoorbeeld een nadere reflectie op stijlen van toezicht en handhaving. Een bijkomend voordeel van deze aanpak is dat het zwaartepunt van de (aanvullende) werkzaamheden voor gemeente en politie niet ligt tijdens de jaarwisseling, maar juist in de periode daaromheen.

---

[4] Voor een samenvatting: Uitermark, J. (2013). *Verlangen naar Wikitopia*. Erasmus Universiteit: Rotterdam. Teeuwen, N., M. van den Wijngaart & H. Moors (2014). *Blijven we een fatsoenlijk land? Gemeenten en de verzorgingsstaat*. Boom-Lemma: Den Haag, pp. 95-108.

EMMA biedt oplossingen voor actuele maatschappelijke vraagstukken van overheden, ngo's, bedrijven en burgers. Analyse, strategie en uitvoering. Op het snijvlak van beleid, communicatie en organisatie.

EMMA| Experts in Media en Maatschappij
Wijnhaven 88
2511 GA Den Haag
070 - 87 00 460
info@emma.nl
www.emma.nl

Volg ons op:

Tips bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt

Afgelopen jaarwisseling is er voor het eerst geëxperimenteerd met het bewonersinitiatief vuurwerkvrije buurt. Bewoners konden met elkaar afspraken maken om geen vuurwerk af te steken in hun straat, rondom een pleintje, speeltuin of aangrenzend aan een park. Afgezien van het beschikbaar stellen van borden om gebieden te markeren, hebben gemeente en politie geen ondersteunende of handhavende rol. We gaan uit van de kracht van de burger zelf.

Wil jij als bewoner ook een vuurwerkvrije buurt? Maak dan afspraken met uw buren hierover.

1. Maak met je buren afspraken over het afsteken van vuurwerk in en rondom een straat, pleintje of speeltuin of aangrenzend aan een groengebied;
2. Baken het gebied waarvoor de afspraken gelden goed af. Zijn er bewoners die niet mee willen doen? Houd hier dan rekening mee;
3. Zorg ervoor dat alle bewoners in het gebied waarvoor de afspraken gelden het eens zijn met de gemaakte afspraken. Draagvlak is van essentieel belang om het bewonersinitiatief te doen slagen;
4. Meld je initiatief bij de gemeente en vraag borden aan om het gebied af te bakenen. Je hebt tot 19 december de tijd om borden aan te vragen en op te halen bij het stadsdeelkantoor;
5. Neem eventueel contact op met je wijkagent om de gemaakte afspraken te delen;
6. Hang de borden uiterlijk 31 december langs de grenzen van het vuurwerkvrije gebied;
7. Zorg ervoor dat de borden uiterlijk 3 januari weer verwijderd zijn en zorg er met elkaar voor dat de buurt schoon is.

Den Haag

Bewonersinitiatief Vuurwerkvrije Buurt!

Graag hier **geen vuurwerk** afsteken

Voor iedereen een **fijne jaarwisseling**!